

Kommunstyrelsen

Svar på kommunrevisionens grundläggande granskning av styrelse och nämnder 2023

Förslag till beslut

Kommunledningskontorets förslag till svar antas som kommunstyrelsens svar på kommunrevisionens grundläggande granskning av styrelse och nämnder 2023.

Sammanfattning

Utifrån en grundläggande granskning 2023 är kommunrevisionens samlade bedömning att nämnder och kommunstyrelsen delvis skapat förutsättningar för tillräcklig styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten. Granskningen visar på ett antal förbättringsområden och kommunrevisionen ger fem rekommendationer vilka i korthet handlar om att säkerställa uppföljningen av måluppfyllelse, säkerställa åtgärder vid budgetavvikelser samt tydliggöra och utveckla formerna för internkontrollarbetet samt erbjuda samtliga ledamöter utbildning i intern kontroll. Kommunrevisionen vill ha kommunstyrelsens och granskade nämnders yttrande gällande iakttagelser och rekommendationer senast den 15 juni 2024.

Kommunledningskontoret delar revisionens rekommendation att verka för att samtliga mål har indikatorer med tydliga målnivåer för att kunna bedöma måluppfyllelsen. Kommunstyrelsen, liksom övriga nämnder, kopplar verksamhetsmål och aktiviteter till den strategiska inriktningen 2024–2027 i bedömningen av måluppfyllelse.

Kommunledningskontoret delar revisionens rekommendation att arbetet med analyser och ekonomiska prognoser behöver förbättras, varför åtgärder ska genomföras under 2024. Vid väsentliga avvikelser följer kommunstyrelsen upp berörda nämnders ekonomiska ställning och åtgärder för att komma i balans.

Kommunledningskontoret delar delvis revisionens bedömning gällande internkontrollarbetet. Kommunledningskontoret anser att styrdokument tydliggör roller, ansvar och former för det systematiska arbetssättet. Möjligheten att förbättra styrelsens och nämndernas delaktighet i internkontrollarbetet ska diskuteras med kommunrevisionen på kommande internkontrollsamordningsmöte och i respektive nämnd. Kommunstyrelsens arbetsgång är att tjänstepersoner tar fram ett underlag till en internkontrollplan som bereds i kommunstyrelsens arbetsutskott inför beslut i kommunstyrelsen. Hela kommunstyrelsen är inte fullt ut delaktiga exempelvis i att

analysera risker. Kommunstyrelsens internkontrollsamordnare kommer liksom övriga ta upp frågan om arbetssätt för intern styrning och kontroll.

Kommunledningskontoret tar till sig rekommendationen att förtydliga formerna för vad som ska planeras och följas upp i verksamhets- eller affärsplan (åtgärder) och i internkontrollplan (kontroller). Förtydliganden är framskrivna till kommande anvisningar för planering och uppföljning. Vidare förtydligas i anvisningarna att det i slutrapporteringen ska framgå vem som varit ansvarig för kontrollen, hur kontrollen genomförts samt hur verksamhetsansvarig ser på eventuella förslag till åtgärder. Nämnder eller bolagsstyrelser ska inte beskriva de koncernövergripande internkontrollmomenten i sina planer och rapporter, dessa beskrivs enbart i kommunstyrelsens internkontrollplan och slutrapport.

Kommunledningskontoret håller med om att ledningen ska erbjudas introduktion och andra insatser i intern styrning och kontroll för att säkerställa samsyn och förståelse rörande vad intern kontroll är. Vissa delar kan göras sammanhållet, andra delar lokalt per nämnd eller styrelse. Även denna rekommendation ska diskuteras på kommande internkontrollsamordnarmöte.

Ärendebeskrivning

Utifrån en grundläggande granskning 2023 är kommunrevisionens samlade bedömning att kommunstyrelsen och granskade nämnder delvis skapat förutsättningar för tillräcklig styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten. Granskningen visar på ett antal förbättringsområden främst kopplat till verksamhetsstyrning och uppföljning av intern kontroll. Vad gäller verksamhetsstyrning konstaterar de att kommunstyrelsens och nämnders processmål till viss del saknar tydliga målnivåer och uppföljningsmått för 2023, framför allt eftersom att processmålen sträcker sig över en fyraårig period. Detta föranleder en bristfällig tydlighet i hur måluppfyllelsen bedöms över denna period. De bedömer att kommunstyrelsen och nämnderna i allt väsentligt följt upp målen utifrån fasta uppföljningspunkter, men bedömer att det krävs en utveckling av indikatorerna i form av dess mätbarhet för att underlätta i uppföljningen av målen som helhet.

Vad gäller ekonomistyrning och uppföljning konstaterar de att det sker ekonomisk uppföljning löpande genom tertialrapporter. Dock bedömer de att arbetet avseende analys av orsaker till eventuella avvikelser samt beslut om åtgärder därefter i flera fall kan intensifieras med anledning av de budgetavvikelser som redovisas per sista december 2023.

Kommunstyrelsen och nämnderna har delvis säkerställt att det finns system för att säkerställa en tillräcklig uppföljning av intern kontroll. Däremot finns utvecklingsbehov avseende internkontrollplanernas utformande. Gemensamt för kommunstyrelsen och nämnderna är att den interna kontrollen kan förtydligas ytterligare genom tydligare kontrollmoment, specifikation vid metodval samt ansvarig för genomförande. Därtill bedömer de att kommunstyrelsen och nämnderna bör involveras i internkontrollprocessen i större utsträckning.

Kommunrevisionen ger kommunstyrelsen och granskade nämnder fem rekommendationer:

- Säkerställa att samtliga mål har tillhörande indikatorer med tydliga målnivåer, i syfte att underlätta uppföljning av målen som helhet.
- Säkerställa att det vidtas erforderliga åtgärder vid budgetavvikelser.
- Tydliggöra hur den interna kontrollen ska bedrivas samt tydliggöra kommunstyrelsens och nämndernas delaktighet i riskbedömningar och framtagande av internkontrollpunkter.
- Utveckla strukturen av internkontrollplanerna och i samband med detta se över vilka områden/kontrollpunkter som inkluderas i internkontrollplanerna och tillse att internkontrollplanerna endast innehåller uppföljande kontroller och att övriga aktiviteter planeras på annat sätt.
- Erbjuder samtliga ledamöter utbildning i intern kontroll för att säkerställa att det finns en samsyn och förståelse rörande vad intern kontroll är.

Kommunrevisionen vill ha kommunstyrelsens och granskade nämnders yttrande gällande iakttagelser och rekommendationer senast 2024-06-15.

Kommunledningskontorets förslag till svar

Kommunledningskontoret svarar både generellt i frågor där alla har fått samma rekommendationer och specifikt för den egna styrelsen.

Säkerställa att samtliga mål har tillhörande indikatorer med tydliga målnivåer, i syfte att underlätta uppföljning av målen som helhet.

Grundläggande i styrsystemet under 2023 är att 4-åriga processmål fastställs av nämnder eller bolagsstyrelser. De 4-åriga processmålen ska säkra utveckling och drift samt bidra till att de strategiska målen uppnås. Indikatorer eller nyckeltal knyts till nämndens 4-åriga processmål och bedömningen av det 4-åriga processmålet ska grunda sig på de resultat som indikatorerna har i förhållande till satta målnivåer. Om processmålet saknar indikatorer ska det i kommentarsfältet framgå vad som främst bidragit till måluppfyllelsen.

Det lades ner ett stort arbete 2019 när strategiska inriktningen för 2020 – 2023 togs fram och nämnderna tog fram 4-åriga processmål för perioden 2020 – 2023. Flera nämnder blev dock medvetna under perioden att vissa indikatorer ej gick att följa upp av olika anledningar och därför kompletterades bedömningen av måluppfyllelse inom flera nämnder med en beskrivande text. Kommunledningskontoret delar således revisionens bedömning, att vi behöver verka för att samtliga mål har tillhörande indikatorer med tydliga målnivåer. Kommunledningskontoret har därför inför beslut i nämnderna om 4-åriga verksamhetsmål (ersätter 4-åriga processmål) för perioden 2024 – 2027 förtydligat vikten av detta genom anvisningar kring framtagandet av mål och indikatorer. I anvisningen till nämnderna stod det:

Indikatorer kopplade till verksamhetsmålen ska beslutas av nämnd. Detta för att säkerställa kontinuitet i resultatbedömningen och tydliggöra ambitionsnivå. Indikatorerna är viktiga i resultatbedömningen av verksamhetsmålen. Indikatorerna ska vara ett fåtal per verksamhetsmål och om möjligt vara könsuppdelade.

Systemstödet (Hypergene) för att följa indikatorer och nyckeltal kommer utvecklas under 2024 för att bättre stödja och underlätta arbetet i samband med uppföljning och analys av nämndernas verksamheter.

Kommunstyrelsen följer anvisningen och kopplar verksamhetsmål och aktiviteter till den strategiska inriktningen 2024–2027 i bedömningen av måluppfyllelse.

Säkerställa att det vidtas erforderliga åtgärder vid budgetavvikelser.

Kommunledningskontoret bedömer att de ekonomiska prognoser nämnderna arbetar utifrån behöver förbättras, vilket också återfinns som aktivitet i årsplan för 2024. Bedömningar i prognosarbetet kan i vissa delar vara komplexa och svårberäknade men i regel behöver träffsäkerheten bli bättre. Utöver det bör fluktuationer under året i nämndernas prognostiserade resultat minska. Förutom att kommunledningskontoret efterfrågar mer träffsäkra prognoser önskas också utförligare analys och förklaring till avvikelser.

Kommunstyrelsen bedriver sin uppsiktsplikt genom att kommunledningskontoret månatligen följer upp respektive förvaltnings prognostiserade resultat. Minst i samband med delårsrapportering sker även uppföljning av nämndernas ekonomiska resultat. I de fall det bedöms nödvändigt kan kommunstyrelsen fatta beslut om särskild uppföljning. Det innebär att berörda nämnder regelbundet behöver till kommunstyrelsen rapportera sin ekonomiska ställning, vilka åtgärder som vidtagits och effekterna av dessa för att komma i balans.

Tydliggöra hur den interna kontrollen ska bedrivas samt tydliggöra styrelsens och nämndernas delaktighet i riskbedömningar och framtagande av internkontrollpunkter.

Nämnders och styrelsers arbete med intern styrning och kontroll styrs genom riktlinjer och anvisningar där det framgår hur ansvar och roller är fördelade och det systematiska arbetssättet i fem steg för riskhantering:

1. Identifiera och beskriva de risker som är förknippade med verksamheten och dess mål.
2. Bedöma och analysera hur betydande konsekvenser riskerna kan få och hur sannolikt det är att de inträffar.
3. Besluta om hur riskerna ska hanteras, vilka aktiviteter och åtgärder som ska sättas in eller vilka uppföljande kontroller som ska göras för att säkerställa efterlevnad av regelverk.
4. Genomföra aktiviteter, åtgärder och kontroller.
5. Följa upp, dokumentera och -rapportera hur den interna styrningen och kontrollen fungerar och vid behov föreslå åtgärder.

Kommunstyrelsen har genom kommundirektören förtydligat tillämpningen av riktlinjen i en anvisning där ledningens delaktighet i steg 2 och 3 beskrivs: "För att säkerställa ledningens delaktighet behöver samordnaren erbjuda verksamhetsansvariga chefer och förtroendevalda beredningsmöjligheter särskilt i att bedöma och analysera risker (steg 2) samt besluta om hantering av risker (steg 3)".

Varje nämnd och styrelse har utsett en internkontrollsamordnare som har i uppdrag att samordna nämndens eller styrelsens internkontrollarbete. Samordnarna har i sina respektive nämnder och styrelser, bland annat i samband med att styrdokumenterna reviderades, förankrat ansvar, roller och det systematiska arbetssättet.

Kommunledningskontoret genom Serviceförvaltningen stöttar utsedda samordnare med utbildningsmaterial, konsultstöd, nätverk och erfarenhetsutbyte.

Kommunledningskontorets bedömning är att nämnder och styrelser arbetar systematiskt, men graden av delaktighet varierar över tid och i de olika nämnderna. Nämnder och styrelser har olika arbetsgång för att bereda frågor och respektive nämnd och styrelse väljer hur, på vilket sätt de vill vara delaktiga i det systematiska arbetssättet för riskhantering. Samordnarna träffas ca fyra gånger per år inför planering och uppföljning av internkontrollarbetet. Möjligheten att förbättra styrelsens och nämndernas delaktighet i internkontrollarbetet ska diskuteras med kommunrevisionen på kommande internkontrollsamordnarmöte och därefter i respektive nämnd.

Kommunstyrelsens arbetsgång är att tjänstepersoner tar fram ett underlag till en internkontrollplan som bereds i kommunstyrelsens arbetsutskott inför beslut i kommunstyrelsen. Hela kommunstyrelsen är inte fullt ut delaktiga exempelvis i att bedöma, analysera risker. Kommunstyrelsens internkontrollsamordnare kommer liksom övriga ta upp frågan om arbetssätt för intern styrning och kontroll.

Utveckla strukturen av internkontrollplanerna och i samband med detta se över vilka områden/kontrollpunkter som inkluderas i internkontrollplanerna och tillse att internkontrollplanerna endast innehåller uppföljande kontroller och att övriga aktiviteter planeras på annat sätt.

Kommunledningskontoret tar till sig rekommendationen att förtydliga formerna för vad som ska planeras och följas upp i verksamhets- eller affärsplan (åtgärder) och internkontrollplan (kontroller). Förtydliganden är framskrivna till kommande anvisningar för planering och uppföljning.

Kommunrevisionen har påtalat att det inte alltid framgår vem som är ansvarig för kontrollerna och hur kontrollerna är tänkta att genomföras, vilket kommunledningskontoret känner till. Om nämnder och styrelser inte har hunnit planera in hur kontrollen ska genomföras, eller av vem, kan det heller inte beskrivas i internkontrollplanen. Däremot kan dessa uppgifter kompletteras senare, när detaljplaneringen är gjord. Anvisningarna förtydligas så att det i slutrapporteringen ska framgå vem som varit ansvarig för kontrollen, hur kontrollen genomförts samt hur verksamhetsansvarig ser på eventuella förslag till åtgärder.

Kommunrevisionen har även påtalat att nämnderna inte har med de koncernövergripande internkontrollmomenten i sina planer och rapporter. Nämndernas hantering följer anvisningar från 2021 då en justering gjordes och som innebär att koncernövergripande kontrollmoment enbart beskrivs i kommunstyrelsens internkontrollplan och slutrapport. Anledningen till det är att kommunstyrelsen inom ramen för sin uppsiktsplikt ska kontrollera tillämpning av väsentliga system, processer, och beslut. Tidigare fanns de koncernövergripande kontrollmomenten med i allas planer och uppföljningar, vilket bidrog till otydlighet.

Erbjuda samtliga ledamöter utbildning i intern kontroll för att säkerställa att det finns en samsyn och förståelse rörande vad intern kontroll är.

I internkontrollsamordnarens roll ingår att skapa förutsättningar för intern styrning och kontroll. I anvisningen framgår samordnarens ansvar:

- *Samordna den egna förvaltningens eller bolagets arbete med intern styrning och kontroll enligt riktlinje och anvisningar. Det innefattar att ge metodstöd, bereda underlag utifrån de fem stegen samt dokumentera i systemstödet:*
 - *Beskriva väsentliga risker, ta fram en lista på risker.*
 - *Genomföra en risk- och sårbarhetsanalys.*
 - *Föreslå en internkontrollplan. Vid behov föreslå förebyggande- och/ eller förbättringsåtgärder till verksamhets- eller affärsplanplan.*
 - *Rapportera genomförandet av interkontrollplan (delår 1, 2 och verksamhetsberättelse).*
- *Säkerställa att internkontrollarbetet blir en integrerad del av förvaltningens eller bolagets planering, uppföljning och utveckling av verksamheten. Bidra och utveckla den interna styrningen.*

Samordnarna har genomfört introduktioner, kunskapshöjande insatser exempelvis vid uppstarter av nya nämnder. Kommunledningskontoret menar att samordnarna erbjuder berörda introduktioner, utbildningar i intern styrning och kontroll för att säkerställa samsyn och förståelse för vad internkontroll är, men det kommer nya chefer och förtroendevalda och än mer kan ständigt göras. Vissa delar kan göras sammanhållet, andra delar lokalt per nämnd eller styrelse. De lokala insatserna har gett mer när det gäller att skapa delaktighet i nämnder, men även stärkt internkontrollsamordnarens roll. De sammanhållna, gemensamma delarna har bestått i att ta fram utbildningsmaterial, introduktioner för nya internkontrollsamordnare, konsultstöd, möjlighet att delta i koncerngemensamt nätverk med återkommande möten för att kunna förbereda och diskutera frågor inom uppdraget. Som ny internkontrollsamordnare får man möjlighet till en ”mentor”, en erfaren samordnare. Även denna fråga ska diskuteras tillsammans med kommunrevisionen på kommande internkontrollsamordnarmöte.

KOMMUNLEDNINGSKONTORET

Tommy Malm
Kommundirektör

Pia Järnkvist
Ekonomidirektör

Beslutet skickas till:
Kommunrevisionen

Till: Kommunstyrelsen, Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden, Gymnasienämnden, Grundskolenämnden, Förskolenämnden, Kultur- och fritidsnämnden, Socialnämnden, vård- och omsorgsnämnden, Miljö- och räddningstjänstnämnden, Överförmyndarnämnden, Stadsbyggnadsnämnden, Servicenämnden, Torshälla stadsnämnd

För kännedom:
Kommunfullmäktige

Revisorernas grundläggande granskning 2023

Kommunallagen ger uttryck för att revisorerna årligen ska granska all verksamhet som bedrivs inom nämndernas och kommunstyrelsens verksamhetsområden. Vi har med stöd av KPMG genomfört en grundläggande granskning av kommunstyrelse och nämnder avseende verksamhetsår 2023. Syftet med granskningen har varit att bedöma om styrelse och nämnder och en tillräcklig struktur för styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten.

Vår samlade bedömning utifrån granskningens syfte är att kommunstyrelsen och granskade nämnder delvis skapat förutsättningar för tillräcklig styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten.

I den bilagda revisionsrapporten finns bakomliggande iakttagelser och bedömningar samt rekommendationer till nämnderna och kommunstyrelsen.

Vi emotser kommunstyrelsens och granskade nämnders yttrande till våra iakttagelser och rekommendationer i bifogad rapport senast 2024-06-15

Eskilstuna 2024-04-02
För revisorerna i Eskilstuna kommun

DocuSigned by:

6DC0118899D547B
Tommy Kvarsell
Ordförande

DocuSigned by:

48B5D98727254EC
Majvor Gyllhamn
Vice ordförande

Grundläggande granskning av styrelse och nämnder 2023

Revisionsrapport: Eskilstuna kommun

KPMG AB

2024-03-25

Antal sidor: 117

Antal bilagor: 0

Innehåll

1. Sammanfattning och rekommendationer	3
2. Inledning / bakgrund	6
- Syfte	8
- Revisionsfrågor	9
- Revisionskriterier	10
3. Metod och avgränsning	11
4. Styrande förutsättningar	14
5. Resultat av granskningen	18
5.1 <i>Kommunstyrelsen</i>	20
5.2 <i>Arbetsmarknad- och vuxenutbildningsnämnden</i>	28
5.3 <i>Förskolenämnden</i>	35
5.4 <i>Grundskolenämnden</i>	42
5.5 <i>Gymnasienämnden</i>	48
5.6 <i>Kultur- och fritidsnämnden</i>	55
5.7 <i>Miljö- och räddningstjänstnämnden</i>	62
5.8 <i>Stadsbyggnadsnämnden</i>	69
5.9 <i>Servicenämnden</i>	75
5.10 <i>Socialnämnden</i>	82
5.11 <i>Torshälla stadsnämnd</i>	89
5.12 <i>Vård- och omsorgsnämnden</i>	96
5.13 <i>Överförmyndarnämnden</i>	105
6. Samlad bedömning och rekommendationer	112

1.

Sammanfattning och rekommendationer

1. Sammanfattning

KPMG har av Eskilstuna kommuns förtroendevalda revisorer fått i uppdrag att göra en grundläggande granskning av kommunens nämnder och styrelse. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2023. Syftet med granskningen har varit att översiktligt bedöma om styrelse och nämnder har en tillräcklig struktur för styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten.

Vår samlade bedömning utifrån granskningens syfte är att kommunstyrelsen och granskade nämnder delvis skapat förutsättningar för tillräcklig styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten.

Granskningen visar på ett antal förbättringsområden, i synnerhet kopplat till verksamhetsstyrning och uppföljning av intern kontroll. Vad gäller verksamhetsstyrning konstaterar vi att styrelsens och nämndernas processmål till viss del saknar tydliga målnivåer och uppföljningsmått för 2023, framför allt eftersom processmålen sträcker sig över en fyraårig period. Detta föranleder en bristfällig tydlighet i hur måluppfyllelsen bedöms över denna period. Vi bedömer att styrelsen och nämnderna i allt väsentligt följt upp målen utifrån fasta uppföljningspunkter, men bedömer att det krävs en utveckling av indikatorerna i form av dess mätbarhet för att underlätta i uppföljningen av målen som helhet.

Styrelsen och nämnderna har delvis säkerställt att det finns system för att säkerställa en tillräcklig uppföljning av intern kontroll. Däremot finns utvecklingsbehov avseende internkontrollplanernas utformande. Gemensamt för styrelsen och nämnderna är att den interna kontrollen kan förtydligas ytterligare genom tydligare kontrollmoment, specifikation vid metodval samt ansvarig för genomförande. Därtill bedömer vi att styrelsen och nämnderna bör involveras i internkontrollprocessen i större utsträckning.

Vad gäller ekonomistyrning och uppföljning konstaterar vi att det sker ekonomisk uppföljning löpande genom tertialrapporter. Dock bedömer vi att arbetet avseende analys av orsaker eventuella avvikelser samt beslut om åtgärder därefter i flera fall kan intensifieras med anledning av de budgetavvikelser som redovisas per sista december 2023.

1.1 Rekommendationer

Mot bakgrund av vår granskning rekommenderar vi kommunstyrelsen och granskade nämnder att;

- Verka för att samtliga mål har tillhörande indikatorer med tydliga målnivåer, i syfte att underlätta uppföljning av målen som helhet
- Säkerställa att det vidtas erforderliga åtgärder vid budgetavvikelser
- Tydliggöra hur den interna kontrollen ska bedrivas samt tydliggöra styrelsens och nämndernas delaktighet i riskbedömningar och framtagande av internkontrollpunkter
- Utveckla strukturen av internkontrollplanerna och i samband med detta se över vilka områden / kontrollpunkter som inkluderas i internkontrollplanerna och tillse att internkontrollplanerna endast innehåller uppföljande kontroller och att övriga aktiviteter planeras på annat sätt
- Erbjuder samtliga ledamöter utbildning i intern kontroll för att säkerställa att det finns en samsyn och förståelse rörande vad intern kontroll är

2.

Inledning/bakgrund

2.1 Bakgrund

Revisorerna är kommunfullmäktiges organ för kontroll och ansvarsprövning av styrelser och nämnder. Revisionens arbete ska även ses som ett stöd till nämnderna och styrelsen.

Kommunallagen (2017:725) 12 kap, 1 §, ger uttryck för att revisorerna årligen ska granska all verksamhet som bedrivs inom nämndernas verksamhetsområde. Verksamhetsområdena ska granskas i den omfattning som följer av *God revisionsred*. Revisorerna har till uppgift att pröva om:

- Verksamheten sköts på ett ändamålsenligt, och från ekonomisk synpunkt, tillfredsställande sätt
- Räkenskaperna är rättvisande
- Den interna kontrollen är tillräcklig

Revisorernas årliga granskning består av tre delar; grundläggande granskning, fördjupad granskning samt granskning av delårs- och helårsbokslut.

Den grundläggande granskningen omfattar en översiktlig granskning av måluppfyllelse, styrning och intern kontroll. Granskningen baseras generellt sett på revisorernas riskanalys och omfattar samtliga nämnder och styrelser, och ger även underlag till uppdatering av riskanalysen under året. Enligt *God revisionsred* ska den grundläggande granskningen utgöra ett så pass omfattande underlag att den ger grund till bedömningar som revisorerna avlämnar i sin årliga revisionsberättelse.

Revisorerna genomför fördjupade granskningar som ett komplement till den grundläggande granskningen.

2.2 Syfte

Granskningens syfte är att översiktligt bedöma om styrelse och nämnder har en tillräcklig struktur för styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten.

De bedömningar som avlämnas ska utgöra en grund för säkerställande att nämnder och styrelse lever upp till de mål och beslut som fullmäktige fastställt.

2.3 Revisionsfrågor

- **Verksamhetsstyrning och uppföljning**

- Har styrelsen/nämnden säkerställt att verksamheten bedrivs i enlighet med fullmäktiges mål och uppdrag?
- Följer styrelsen/ nämnden upp verksamhetens måluppfyllelse
- Uppnår styrelsen/nämnden målen för sin verksamhet?
- Vidtar styrelsen/ nämnden åtgärder vid eventuella avvikelser som uppmärksammas avseende måluppföljning under året?

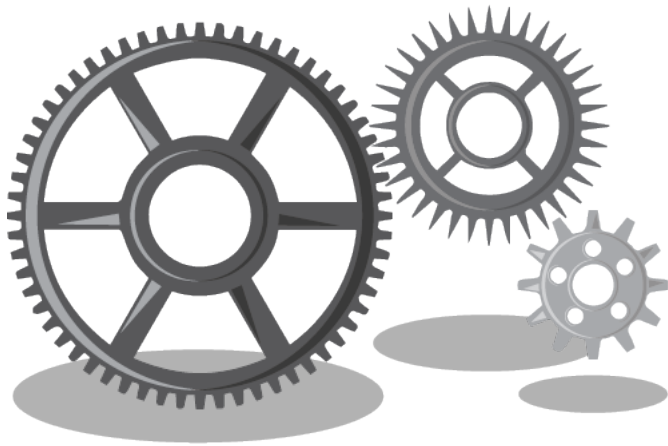
- **Ekonomistyrning och uppföljning**

- Har styrelsen/nämnden säkerställt att verksamheten bedrivs på ett ekonomiskt tillfredsställande sätt?
- Följer styrelsen/ nämnden upp verksamhetens ekonomiska resultat under året?
- Bedriver styrelsen/nämnden verksamheten inom sina ekonomiska budgetramar?
- Vidtar styrelsen/ nämnden åtgärder vid eventuella avvikelser som uppmärksammas avseende ekonomiska resultat under året?

- **Intern kontroll**

- Har styrelsen/nämnden skapat förutsättningar att bedriva sin interna kontroll på ett systematiskt och ändamålsenligt sätt under året?
- Följer styrelsen/ nämnden upp verksamhetens interna kontroll under året?
- Vidtar styrelsen/ nämnden åtgärder vid eventuella avvikelser som uppmärksammas avseende intern kontroll under året?

2.4 Revisionskriterier

- Granskningen har utgått ifrån nedanstående revisionskriterier:
 - Kommunallagen (2017:725)
 - Kommunfullmäktiges beslut och uppdrag till styrelse/ nämnder
 - Styrelsens och nämnders reglementen
 - Reglemente för intern kontroll / riktlinjer för intern kontroll
 - Tillämpbara interna regelverk, beslut och uppföljningar

3.

Metod och avgränsning

3. Metod och avgränsning

- Granskningen har följt en årlig process, varpå granskningen avser hela granskningsåret 2023. Granskningen omfattar såväl granskning som bedömning utifrån styr- och uppföljningsdokument.
- Granskningen har omfattat kommunstyrelsen, arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden, gymnasienämnden, grundskolenämnden, förskolenämnden, kultur- och fritidsnämnden, socialnämnden, vård- och omsorgsnämnden, miljö- och räddningstjänstnämnden, överförmyndarnämnden, stadsbyggnadsnämnden, servicenämnden, Torshälla stadsnämnd.
- Granskningen har genomförts genom:
 - Dokumentstudier av underlag såsom strategisk inriktning, årsplan, budget, verksamhetsplaner, delårsrapporter, årsredovisning, risk- och väsentlighetsanalyser, internkontrollplaner samt uppföljningsdokument av olika slag
 - Underlaget har legat till grund för dialogmöten med nämnder och styrelsens presidium
 - Protokollsgranskning
- Rapporten har kvalitetssäkrats i enlighet med KPMG:s interna rutiner. En diskussion avseende övergripande synpunkter med koppling till revisionsområdena har även skett med förtroendevalda och tjänstepersoner vid genomfört dialogmöte för respektive nämnd/förvaltning.

3. Metod och avgränsning

Respektive nämnds och styrelses verksamhetsstyrning, ekonomistyrning och interna kontroll bedöms utifrån följande bedömningsnivåer. Respektive bedömningsnivå har en tillhörande symbol.

Bedömningsnivå	Bedömningssymbol
Ja	
I allt väsentligt	
Delvis	
Nej	

4.

Styrande förutsättningar

4.1 Kommunens styrmodell

Eskilstuna kommun har en långsiktig vision, "Vårt Eskilstuna 2030", som sträcker sig till år 2030. Visionen syftar till att visa vägen till en bättre verksamhet, och kompletteras av målbilder hur det är att leva och bo i Eskilstuna år 2030. Visionen med tillhörande målbilder ska vägleda hur Eskilstuna ska fortsätta utvecklas.

För att uppnå visionen fastställs fyraåriga strategiska mål i den strategiska inriktningen, vars syfte är att visa vad kommunfullmäktige vill att kommunkoncernen ska uppnå under mandatperioden. I den strategiska inriktningen för 2020-2023 har kommunfullmäktige beslutat om åtta strategiska mål fördelade inom två områden;

Hållbar utveckling (utåtriktade mål)

- Fler i jobb
- Höjd utbildningsnivå
- Attraktiv stad och landsbygd
- Tryggt och självständigt liv
- Miljö- och klimatsmart

Effektiv organisation (inåtriktade mål)

- God kvalitet och värdeskapande processer
- Attraktiv arbetsgivare
- Stabil ekonomi

Utifrån den strategiska inriktningen beslutar kommunfullmäktige årligen om en årsplan som beskriver vad som ska uppnås under året samt de ekonomiska förutsättningarna för kommunkoncernens verksamheter. I årsplanen finns processområden som kopplas an till de strategiska målen. För 2023 finns sju processområden kopplade till hållbar utveckling och tre till effektiv organisation. Utöver dessa fastställs även 1-åriga åtaganden av samordnande och operativ karaktär till kommunstyrelsen och nämnderna i årsplanen.

4.2 Måluppfyllelse – definition av kommunens bedömningar

Kommunfullmäktiges beslutade mål för respektive styrelse/nämnd följs främst upp i delårsrapport per augusti och i årsredovisningen. I delårsrapport och årsredovisning förekommer ett antal färgsymbolor och trendpilar för att visa måluppfyllelse eller bedömningar. Se figur 1 till höger för information om Eskilstuna kommuns definitioner för bedömning av måluppfyllelsen av mål och åtaganden. I rapporten kommer sammanställning genomföras utifrån samma definitioner.

I kommunens årsredovisning framgår en samlad bedömning av måluppfyllelsen i relation till kommunfullmäktiges strategiska mål, se figur 2. Måluppfyllelse för respektive nämnds processmål och åtaganden redovisas löpande i rapporten.

Strategiska mål

Måluppfyllelsen för respektive strategiskt mål och resultatet av arbetet med de strategiska målen bedöms i årsredovisningen med hjälp av organisationsindikatorerna.	Symbol	Innebörd
		Strategiska målet är ej uppfyllt pga att de flesta indikatorerna visar rött.
		Strategiska målet är delvis uppfyllt pga att de flesta indikatorerna visar gult.
		Strategiska målet är uppfyllt pga att de flesta indikatorerna visar grönt.

Indikatorer

Måluppfyllelse för indikatorn visar hur mycket utfallet skiljer mot uppsatt målnivå.	Symbol	Innebörd
		Sämlre än uppsatt målnivå (mer än 10 % från målnivån).
		Nära uppsatt målnivå (inom 10 % från målnivån).
		På eller bättre än uppsatt målnivå.

Trendpil

Trendpilen visar hur måluppfyllelsen har förändrats jämfört med föregående år. För indikatorer visar trendpilen hur utfallet förändrats med föregående år.	Symbol	Innebörd
		Bättre än föregående år
		Oförändrad mot föregående år
		Sämlre än föregående år

Figur 1

Figur 2

4.3 Riktlinjer och anvisningar för intern kontroll

Kommunfullmäktige antog 2021-10-21 § 201 riktlinjer för intern styrning och kontroll i Eskilstuna kommunkoncern. I riktlinjerna definieras intern kontroll att den interna styrningen och kontrollen omfattar alla system, processer och arbetsrutiner. Riktlinjerna ger uttryck för att verksamhetsansvariga ska på en rimlig nivå säkerställa:

- Ändamålsenlig och kostnadseffektiv verksamhet.
- Tillförlitlig finansiell rapportering och information om verksamheten.
- Efterlevnad av lagar, styrdokument och beslut.
- Säkra tillgångar och förhindra förluster.
- Förebygga, upptäcka och korrigera fel och brister.

Tillhörande riktlinjerna finns även en anvisning för intern styrning och kontroll i Eskilstuna kommunkoncern som reglerar tillämpningen av ovan nämnd riktlinje. Av anvisningen framgår att genomförda internkontroller kan följas upp och rapporteras i delår 1 (jan-mars) och delår 2 (jan-aug).

En slutrapport av internkontrollplanen redovisas i slutet av året. Intern styrning och kontroll utgör en egen beslutspunkt i respektive verksamhetsberättelse. Slutrapporten för internkontroll ska även biläggas verksamhetsberättelsen till nämnd respektive styrelse.

5.

Resultat av granskningen

5. Resultat av granskningen

I detta avsnitt presenteras granskningens resultat. Resultatet baseras på de underlag som vi har mottagit och protokollsgranskning. Resultatet ligger till grund för de dialoger som genomförs med nämnder och styrelse.

Under granskningens gång har ett antal kontrollfrågor besvarats som också utgör en grund för vår bedömning.

5.1 Kommunestyrelsen (KS)

5.1 Kommunstyrelsen

Verksamhetsstyrning och uppföljning	
Antagen verksamhetsplan 2023	Antagen, 2022-10-25
Antal mål	23 processmål, 15 åtaganden
Har styrelsen brutit ner fullmäktiges mål?	Ja
Målen är formulerade så att de är mätbara	Delvis
Styrelsen följer upp måluppfyllelsens utveckling under året	Ja
Vid avvikelser från måluppfyllelsen får styrelsen en analys av orsaker till avvikelserna	Ja
Styrelsen beslutar om åtgärder vid brister i måluppfyllelsen	Inga särskilda åtgärder framgår av mottagen dokumentation
Styrelsens mål för verksamheten uppnås	Se generella iakttagelser

Generella iakttagelser:

Kommunstyrelsen har för 2023 23 processmål varav 20 är inom det kommunsamordnande uppdraget och tre för kommunledningskontoret som egen förvaltning. Dessa delas in i nio processområden. Utöver processmålen har kommunstyrelsen 15 åtaganden under 2023, antingen i en samordnade roll eller i en mer operativ roll. Åtagandena återfinns även i verksamhetsplanen för 2023.

Processmålen inom det kommunsamordnande uppdraget saknas indikatorer och målnivåer för 2023, medan de tre processmål inom den egna förvaltningen har indikatorer och målnivåer.

Uppföljning av styrelsens mål och åtaganden sker framför allt vid delårsrapport per sista augusti och vid årsredovisning. Därtill följs verksamheten upp i samband med delårsrapport som avser perioden 1 januari till 31 mars. Av delårsrapport 1 ingår en förenklad rapportering. Rapporteringen har fokus på avvikelser inom områdena verksamhet, medarbetare och ekonomi.

I delårsrapporten per sista augusti framgår att styrelsen prognosticerar att 13 åtaganden förväntas bli klara under 2023.

För en beskrivning av måluppfyllelsen i samband med årsredovisningen, se nästa sida.

5.1 Kommunstyrelsen

Generella iakttagelser:

Verksamhetsberättelsen innehåller en beskrivning till måluppfyllelsen och baseras i flera fall på uppföljning av tillhörande indikatorer. Uppföljande indikatorer med målnivåer för 2023 saknas dock för flera av processmålen. Det är därmed inte fullt ut tydligt hur bedömningen av måluppfyllelse görs, med anledning av avsaknad av tydliga målnivåer för 2023.

Tolv av processmålen bedöms ej i årsredovisningen, utan följs upp med en beskrivning av verksamhetsaktiviteter under året och en samlad bedömning av processområdet. Av nio processområden bedöms fyra uppnås medan fem delvis uppnås.

I nedanstående tabell presenteras styrelsens måluppfyllelse för processmålen och åtagandena för 2023 utifrån styrelsens årsredovisning.

4-åriga processmål	1- åriga åtaganden
Totalt: 23 processmål	Totalt: 15 åtaganden
5 av 23 processmål uppnås	13 av 15 åtaganden uppnås / har avslutats
6 av 23 processmål uppnås delvis	0 av 15 åtaganden uppnås delvis / pågår
0 av 23 processmål uppnås ej	0 av 15 åtaganden uppnås ej
12 av 23 processmål bedöms ej	2* av 15 åtaganden har antingen ej påbörjats eller blivit försenat

* Säkerställande av kontinuitetsplanering och Förmågan i totalförsvaret.

5.1 Kommunstyrelsen

Ekonomistyrning och uppföljning	
Budget för 2023 antagen	Antagen, 2022-10-25. Nämndens driftbudget framgår av verksamhetsplanen för 2023.
Styrelsen följer upp det ekonomiska utfallet och prognoser under året	Ja
Styrelsen får en analys av orsaker vid eventuella avvikelser från budget	Ja
Styrelsen beslutar om åtgärder vid eventuella budgetavvikelser	Inga särskilda åtgärder har vidtagits med anledning av kommunstyrelsens överskott.
Helårsprognos per sista augusti	Resultat helår
+ 6,6 mnkr	+ 8,1 mnkr

Generella iakttagelser:

Styrelsen har följt upp det ekonomiska resultatet per sista mars 2023, per sista augusti 2023 (delårsrapport) samt vid årsredovisning. Det ekonomiska utfallet per sista mars framgår av delårsrapport 1. Av delårsrapporten framgår att kommunstyrelsen har en positiv budgetavvikelse om 6,1 mnkr. Styrelsen prognosticerar ett positivt resultat vid helåret om 7,6 mnkr.

Av delårsrapporten per sista augusti redovisas en positiv budgetavvikelse om 15,9 mnkr. Styrelsen prognosticerar ett överskott om 6,6 mnkr för helåret. Avvikelsen uppges bland annat bero på utvecklingsmedel som inte gått åt.

I årsredovisningen för 2023 redovisas en positiv budgetavvikelse om 8,1 mnkr, vilket framför allt beror på utvecklingsmedel som ej gått åt, medel som är öronmärkta för bredbandsutveckling samt lägre kostnader för löner och kontorsdrift.

5.1 Kommunstyrelsen

Intern kontroll	
Internkontrollplan 2023 antagen	Antagen, 2022-10-25
Internkontrollplanen innehåller information om riskvärdering	Ja
Antal kontrollområden 2023	5
Antal kontrollområden inom område hållbar utveckling	1
Antal kontrollområden inom område effektiv organisation	4
Kommunövergripande kontrollområden är inkluderade i internkontrollplanen 2023	Framgår inte om det finns kommunövergripande kontrollområden för 2023.
Uppföljning av internkontrollplan 2023	Ja, vid årsredovisning
Uppföljning har skett av samtliga kontrollområden 2023	Ja

Generella iakttagelser:

Kommunstyrelsen har beslutat om fem kontrollområden för 2023. Av internkontrollplanen framgår riskvärdering utifrån sannolikhet och konsekvens för respektive risk. Tillhörande internkontrollplanen finns en bruttolista med samtliga risker som identifierats.

Två av kontrollerna avse kommunledningskontoret medan tre kontroller avser kommunövergripande risker inom ramen för uppsiktsplikten. Några av riskerna saknar en beskrivning av vilken typ av kontroll som ska genomföras.

Uppföljning av internkontrollplanen vid årsredovisning. Samtliga kontrollområden följs upp i årsredovisningen. Redovisningen innehåller information om kontrollmoment, metod, resultat samt bedömning och eventuell åtgärd. Två av fem kontroller har genomförts utan avvikelse. De tre kontrollområden som visat på avvikelse kommer att ingå i urvalet kring risker som kan komma att ingå i internkontrollplanen för 2025.

5.1 Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsens uppsiktsplikt över verksamhet, ekonomi och intern kontroll	
Styrelsen följer upp att nämnderna fastställt mål och uppdrag i sina verksamheter	Ja
Kommunstyrelsen får regelbundet uppföljningar över nämndernas ekonomi i förhållande till budget	Ja
Kommunstyrelsen har följt upp om nämnderna beslutat om internkontrollplan 2023	Ja
Beslut om uppföljning avseende intern kontroll 2023 har skickats till kommunstyrelsen för kännedom	Ja

Generella iakttagelser:

Av genomförd protokollsgranskning framgår att kommunstyrelsen tagit del av verksamhetsplaner och internkontrollplaner för samtliga nämnder.

Uppföljning av den interna kontrollen har skett per sista augusti för samtliga nämnder. Uppföljning sker även i samband med årsredovisning/verksamhetsberättelse. Kommunstyrelsen har tagit del av samtliga nämnders uppföljning av den interna kontrollen.

5.1 Kommunstyrelsen, iakttagelser från styrelsedialog

Verksamhetsstyrning och uppföljning

Vid dialogmötet uppges att uppföljning av målen framför allt sker vid delårsrapport per sista augusti och vid årsredovisning. Representanterna vid dialogmötet uppger att målen är långsiktiga, utifrån kommunfullmäktiges strategiska inriktning, men att åtagandena avser det specifika året. Vidare uppges att flera av målen avser styrelsen utifrån dess samordnande roll, och att några avser kommunstyrelsens egna förvaltning.

Ekonomistyrning och uppföljning

Inga särskilda iakttagelser från dialogmötet.

Intern kontroll och uppföljning

Vid dialogmötet uppges att styrelsen har en internkontrollplan för 2023 med ett antal kontrollområden. Uppföljning av dessa sker i samband med årsredovisning. Styrelsen får även ta del av nämndernas uppföljning av den interna kontrollen inom ramen för sin uppsiktsplikt.

5.1 Kommunstyrelsen, bedömning per område

Bedömning verksamhetsstyrning och uppföljning:

Granskningen visar att nämnden har 23 processmål och 15 åtaganden för 2023. Nämnden har tolkat mål och de uppdrag som framgår av kommunfullmäktiges strategiska inriktning och årsplan 2023, och har i huvudsak brutit ned dessa i verksamhetsaktiviteter som fungerar som styrsignaler för verksamheten under 2023.

Elva av 23 processmål följs upp i samband med årsredovisningen, varpå bedömning saknas för 13 mål. Styrelsen uppnår enligt redovisningen fem av 23 processmål och 13 av 15 åtaganden. Vi konstaterar att processmålen sträcker sig över en fyraårig period och att det till viss del saknas tydliga målnivåer och uppföljningsmått för 2023., vilket föranleder en bristfällig tydlighet i hur måluppfyllelsen bedöms under denna period. Vi bedömer att nämnden i allt väsentligt följt upp målen utifrån fasta uppföljningspunkter, men bedömer att det krävs en utveckling av indikatorerna i form av dess mätbarhet för att underlätta i uppföljningen av målen som helhet. Vår bedömning är således att nämndens måluppfyllelse är delvis tillfredsställande.

Bedömning ekonomistyrning och uppföljning:

Granskningen visar att kommunstyrelsen följt upp verksamhetens ekonomi tertialvis. Styrelsen redovisar ett överskott om 8,1 mnkr för verksamhetsåret. Styrelsen har fått en redogörelse och analys av orsaker till överskottet. Vi bedömer att styrelsen kan beakta dessa orsaker till överskottet i framtida budgetarbete.

Vår bedömning är att styrelsen har säkerställt att verksamheten bedrivits på ett ekonomiskt tillfredsställande sätt.

Bedömning intern kontroll och uppföljning:

Granskningen visar att kommunstyrelsen antagit en internkontrollplan för verksamhetsåret, som även följts upp i samband med årsredovisning. Några av riskerna saknar en beskrivning av vilken typ av kontroll som ska genomföras.

Vi bedömer således att kommunstyrelsen delvis har ett system för att säkerställa en tillräcklig uppföljning av intern kontroll, men att det finns utvecklingsbehov avseende internkontrollplanernas utformande.

5.2 Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden (AVN)

5.2 Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden

Verksamhetsstyrning och uppföljning	
Antagen verksamhetsplan 2023	Antagen 2022-12-08
Antal mål	16 processmål, 27 åtaganden
Nämndens mål har en tydlig koppling till kommunfullmäktiges mål	Ja
Målen är formulerade så att de är mätbara	Delvis
Nämnden följer upp måluppfyllelsens utveckling under året	Ja
Vid avvikelser från måluppfyllelsen får nämnden en analys av orsaker till avvikelserna	Ja
Nämnden beslutar om åtgärder vid brister i måluppfyllelsen	Inga särskilda åtgärder har vidtagit
Nämndens mål för verksamheten uppnås	Se generella iakttagelser

Generella iakttagelser:

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden har 16 processmål och 27 åtaganden för 2023. Vissa av processmålen har indikatorer och målnivåer för 2023 medan andra saknar indikatorer. Detsamma gäller för vissa av åtagandena.

Uppföljning av nämndens mål sker framför allt vid delårsrapport per sista augusti och vid årsredovisning. Därtill följs verksamheten upp i samband med delårsrapport som avser perioden 1 januari till 31 mars. Av delårsrapport 1 framgår en rapportering med fokus på avvikelser inom områdena verksamhet, medarbetare och ekonomi. Vidare framgår att det finns utmaningar inom arbete och försörjning avseende antalet arbetsmarknadsanställningar, att få till flödet till aktivitetsplikt samt att få till aktiviteter med rätt innehåll och i rätt mängd för den klientgrupp som är anvisande. Det framgår ej av delårsrapporten huruvida åtgärder vidtagits med anledning av avvikelserna.

Av delårsrapporten per sista augusti 2023 framgår att två åtaganden inte har påbörjats, att arbete med 17 åtaganden pågår och att åtta åtaganden har avslutats. Majoriteten av åtagandena bedöms kunna uppnås vid årets slut. Vad gäller processmålen bedöms två uppfyllas, fem delvis uppfyllas och två inte uppfyllas. Sju processmål bedöms ej i delårsrapporten per sista augusti.

För en beskrivning av måluppfyllelsen i samband med årsredovisningen, se nästa sida.

5.2 Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden

Generella iakttagelser:

Verksamhetsberättelsen innehåller en beskrivning till måluppfyllelsen och baseras på uppföljning av tillhörande indikatorer. I nedanstående tabell presenteras nämndens måluppfyllelse för processmålen som nämnden omfattas av samt åtagandena för 2023 utifrån verksamhetsberättelsen;

4-åriga processmål	1- åriga åtaganden
Totalt: 16 processmål	Totalt: 27 åtaganden
6 av 16 processmål uppnås	20 av 27 åtaganden uppnås / har avslutats
8 av 16 processmål uppnås delvis	4 av 27 åtaganden uppnås delvis / pågår
0 av 16 processmål uppnås ej	0 av 27 åtaganden uppnås ej
2 av 16 processmål bedöms ej	3 av 27 åtaganden har antingen ej påbörjats eller blivit försenat

5.2 Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden

Ekonomistyrning och uppföljning	
Budget för 2023 antagen	Framgår ej när budgeten är antagen
Nämnden följer upp det ekonomiska utfallet och prognoser under året	Ja
Nämnden får en analys av orsaker vid eventuella avvikelser från budget	Ja
Nämnden beslutar om åtgärder vid eventuella budgetavvikelser	Inga särskilda åtgärder framgår av mottagen dokumentation

Helårsprognos per sista augusti	Resultat helår
+ 7,7 mnkr	+ 31,9 mnkr

Generella iakttagelser:

Av verksamhetsplanen framgår enbart ramtilldelning och ej driftbudget. Nämnden bedömer att det finns utmaningar att nå en budget i balans under 2023.

Nämnden har följt upp det ekonomiska resultatet per sista mars (delårsrapport 1) 2023, per sista augusti 2023 (delårsrapport 2) samt vid årsredovisning. I rapporten per sista mars redovisar nämnden en positiv budgetavvikelse om 12,2 mnkr. Vidare framgår att nämnden prognosticerar en negativ budgetavvikelse vid helåret om – 28, 3 mnkr. Vuxenutbildningen har en prognos på + 1 mnkr för helåret medan arbete och försörjning har en prognos på 29,3 mnkr. Avvikelsen uppges bero på det ekonomiska biståndet, i och med en ökad riksnorm från årsskiftet, hyresökningar samt ett ökat behov av ekonomiskt bistånd.

I delårsrapporten per sista augusti framgår att nämnden prognosticerar ett positivt resultat med 7,7 mnkr för helåret.

Av årsredovisningen för 2023 framgår att nämnden redovisar nämnden ett överskott om 31,9 mnkr. Den positiva avvikelsen beror främst på lägre personalkostnader till följd av vakanser samt ett överskott på utfallet för ekonomiskt bistånd.

5.2 Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden

Intern kontroll	
Internkontrollplan 2023 antagen	Antagen 2023-01-10
Internkontrollplanen innehåller information om riskvärdering	Nej
Antal kontrollområden 2023	8
Antal kontrollområden inom område ekonomiskt bistånd	2
Antal kontrollområden inom område ekonomiskt bistånd, vuxenutbildning, arbetsmarknadsinsatser	6
Kommunövergripande kontrollområden är inkluderade i internkontrollplanen 2023	Det framgår inte om det finns kommunövergripande kontrollområden för 2023
Uppföljning av internkontrollplan 2023	Ja, genom delårsrapport 2 och årsredovisning
Uppföljning har skett av samtliga kontrollområden 2023	Se generella iakttagelser

Generella iakttagelser:

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden har beslutat om åtta kontrollområden för 2023. Internkontrollplanen saknar information om riskvärde. Det finns en beskrivning av respektive kontrollområde med metod, kontrollgenomförande samt frekvens. Tre av kontrollerna är enkäter med självuppskattning, fem är slumpvisa kontroller av data och en är uppföljning av antal gjorda kontroller avseende uppföljning av beslut rörande beviljande av försörjningsstöd. Det konstateras att vissa av kontrollområdena utgör verksamhetsaktiviteter och inte uppföljande kontroller.

Vi har ej mottagit något tillhörande riskanalys där samtliga risker framgår.

Uppföljning/slutrapportering av internkontrollplanen sker i delårsrapporten per sista augusti och vid årsredovisning. Resultatet av kontrollmomenten framgår dock inte av uppföljningen.

5.2 Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden, iakttagelser från nämnddialog

Verksamhetsstyrning och uppföljning

Vid dialogmötet uppges att nämnden har 27 åtaganden för 2023. Vid tidpunkten för dialogmötet har åtta åtaganden avslutats och två ej påbörjats. Arbete med 17 åtaganden pågår. Vidare uppges att nämnden har identifierat tre strategiska områden som förvaltningen kommer att arbeta aktivt med under året.

På dialogmötet uppges att nämnden får ta del av kvalitetsuppföljning av verksamheten löpande under året.

Ekonomistyrning och uppföljning

Vid dialogmötet uppges att nämnden prognosticerade en negativ budgetavvikelse om – 28,2 mnkr för helåret, i delår 1 (januari-mars). Per sista augusti prognosticeras istället en positiv avvikelse om cirka 7 mnkr. Prognosen vid delår 1 baserades på ett antal antaganden om hur arbetsmarknaden utvecklats, och avsåg framför allt höga kostnader för försörjningsstöd. Representanterna vid dialogmötet uppger att prognosen inte besannats, utan att kostnaderna för försörjningsstöd istället minskat, vilket föranleder en positiv prognos per sista augusti. Prognosen förstärks även av lägre personalkostnader än budgeterat.

På dialogmötet uppges att ekonomisk uppföljning till nämnd sker månatligen samt vid delårsrapporter och årsredovisning.

Intern kontroll och uppföljning

Av dialogmötet framkommer att förvaltningen tar fram ett förslag på kontrollområden utifrån identifierade risker, och att internkontrollplanen sedan beslutas av nämnd i samband med verksamhetsplanen. Vidare uppges att kontrollerna i internkontrollplanen genomförs i oktober månad, och att uppföljning av detta sker i december.

5.2 Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden, bedömning per område

Bedömning verksamhetsstyrning och uppföljning:

Granskningen visar att nämnden har 16 processmål och 27 åtaganden för 2023. Nämnden har tolkat mål och de uppdrag som framgår av kommunfullmäktiges strategiska inriktning och årsplan 2023, och har i huvudsak brutit ned dessa i verksamhetsaktiviteter som fungerar som styrsignaler för verksamheten under 2023.

Samtliga mål följs upp i samband med årsredovisningen. Nämnden uppnår sex av 16 processmål och 20 av 27 åtaganden. Vi konstaterar att processmålen sträcker sig över en fyraårig period och att det till viss del saknas tydliga målnivåer och uppföljningsmått för 2023., vilket föranleder en bristfällig tydlighet i hur måluppfyllelsen bedöms under denna period. Vi bedömer att nämnden i allt väsentligt följt upp målen utifrån fasta uppföljningspunkter, men bedömer att det krävs en utveckling av indikatorerna i form av dess mätbarhet för att underlätta i uppföljningen av målen som helhet. Vår bedömning är således att nämndens måluppfyllelse är delvis tillfredsställande.

Bedömning ekonomistyrning och uppföljning:

Granskningen visar att nämnden följt upp verksamhetens ekonomi tertialvis. Nämnden redovisar ett överskott om 31,9 mnkr för helåret 2023. Nämnden har fått en redogörelse och analys av orsaker till överskottet. Vi bedömer att nämnden kan beakta dessa orsaker till överskottet i framtida budgetarbete.

Vår bedömning är att nämnden har säkerställt att verksamheten bedrivits på ett ekonomiskt tillfredsställande sätt.

Bedömning intern kontroll och uppföljning:

Granskningen visar att nämnden antagit en internkontrollplan för verksamhetsåret, som följts upp i samband med delårs- och årsredovisning. Resultatet av kontrollmomenten framgår dock inte av uppföljningen. Vi noterar att några av kontrollområdena snarare utgör verksamhetsaktiviteter än uppföljande kontroller samt att internkontrollplanen saknar information om riskvärde.

Vi bedömer således att nämnden delvis har ett system för att säkerställa en tillräcklig uppföljning av intern kontroll, men att det finns utvecklingsbehov avseende internkontrollplanernas utformande.

5.3 Förskolenämnden (FSN)

5.3 Förskolenämnden

Verksamhetsstyrning och uppföljning	
Antagen verksamhetsplan 2023	Antagen 2022-12-13
Antal mål	12 processmål, 20 åtaganden
Nämndens mål har en tydlig koppling till kommunfullmäktiges mål	Ja
Målen är formulerade så att de är mätbara	Delvis
Nämnden följer upp måluppfyllelsens utveckling under året	Ja
Vid avvikelser från måluppfyllelsen får nämnden en analys av orsaker till avvikelsen	Ja
Nämnden beslutar om åtgärder vid brister i måluppfyllelsen	Inga särskilda åtgärder har vidtagits
Nämndens mål för verksamheten uppnås	Se generella iakttagelser

Generella iakttagelser:

Förskolenämnden har tolv processmål och 20 åtaganden för 2023. Processmålen är uppdelade i fyra olika processområden. Majoriteten av målen har tillhörande indikatorer och målnivåer för 2023, dock saknas detta för vissa av målen. Detsamma gäller för åtagandena.

Uppföljning av nämndens mål sker framför allt vid delårsrapport per sista augusti och vid årsredovisning. Därtill följs verksamheten upp i samband med delårsrapport 1 som avser perioden 1 januari till 31 mars. Av delårsrapport 1 framgår en rapportering med fokus på avvikelser inom områdena verksamhet, medarbetare och ekonomi. Inga särskilda avvikelser lyfts fram avseende området verksamhet. Inom området medarbetare framgår avvikelser avseende HME och sjukfrånvaro. Även ekonomiska avvikelser redovisas.

I delårsrapporten per sista augusti 2023 framgår att arbete med 16 åtaganden pågår, att två ej påbörjats och att två åtaganden avslutats. En samlad bedömning av processområdena sker i delårsrapporten. Av delårsrapporten framgår att nämnden prognosticerar att områdena delvis uppnås under 2023. Två processmål bedöms uppnås, sex bedöms delvis uppnås, ett bedöms ej uppnås och tre bedöms ej vid delår.

För en beskrivning av måluppfyllelsen i samband med årsredovisningen, se nästa sida.

5.3 Förskolenämnden

Generella iakttagelser:

Verksamhetsberättelsen innehåller en beskrivning till måluppfyllelsen och baseras på uppföljning av tillhörande indikatorer. I nedanstående tabell presenteras nämndens måluppfyllelse för processmålen som nämnden omfattas av samt åtagandena för 2023 utifrån verksamhetsberättelsen;

4-åriga processmål	1- åriga åtaganden
Totalt: 12 processmål	Totalt: 20 åtaganden
4 av 12 processmål uppnås	7 av 20 åtaganden uppnås / har avslutats
7 av 12 processmål uppnås delvis	12 av 20 åtaganden uppnås delvis / pågår
1 av 12 processmål uppnås ej	0 av 20 åtaganden uppnås ej
0 av 12 processmål bedöms ej	1 av 20 åtaganden har antingen ej påbörjats eller blivit försenat

5.3 Förskolenämnden

Ekonomistyrning och uppföljning	
Budget för 2023 antagen	Antagen 2022-12-13. Nämndens driftbudget inkluderas i verksamhetsplanen.
Nämnden följer upp det ekonomiska utfallet och prognoser under året	Ja
Nämnden får en analys av orsaker vid eventuella avvikelser från budget	Ja
Nämnden beslutar om åtgärder vid eventuella budgetavvikelser	Inga särskilda åtgärder framgår av mottagen dokumentation.

Helårsprognos per sista augusti	Resultat helår
+ 0,5 mnkr	+ 9,5 mnkr

Generella iakttagelser:

Nämnden har följt upp det ekonomiska resultatet per sista mars 2023, per sista augusti 2023 (delårsrapport) samt vid årsredovisning.

I delårsrapporten per sista mars redovisar nämnden en positiv budgetavvikelse om 5,1 mnkr. Nämnden prognosticerar ett underskott för helåret om – 3,9 mnkr (inklusive förra årets överskott på + 17,6 mnkr). Prognosen för helåret uppges bero på att tre förskoleområden lämnat negativa prognoser, framför allt med anledning av ökade personalkostnader.

I delårsrapporten per sista augusti framgår att nämndens utfall per sista augusti är 37,7 mnkr inklusive förra årets överskott på 17,6 mnkr, vilket ger en negativ budgetavvikelse på – 0,3 mnkr. Kostnaderna för perioden uppges vara högre än budget, främst på grund av högre personalkostnader. Nämndens helårsprognos är ett överskott om 0,5 mnkr.

Av årsredovisningen för 2023 framgår att nämnden har en positiv budgetavvikelse om 9,5 mnkr. Överskottet inkluderar föregående års överskott. Överskottet uppges bero på högre intäkter, vilket är hänförligt till ökad resursfördelning. I snitt har förskolan haft 20 fler barn än budget. Förskolan har även fått mer i bidrag för kvalitetssäkrande åtgärder.

5.3 Förskolenämnden

Intern kontroll	
Internkontrollplan 2023 antagen	Antagen 2022-12-13
Internkontrollplanen innehåller information om riskvärdering	Ja
Antal kontrollområden 2023	4
Antal kontrollområden inom område hållbar utveckling	3
Antal kontrollområden inom område effektiv organisation	1
Kommunövergripande kontrollområden är inkluderade i internkontrollplanen 2023	Det framgår inte om det finns kommunövergripande kontrollområden för 2023.
Uppföljning av internkontrollplan 2023	Ja, vid årsredovisning
Uppföljning har skett av samtliga kontrollområden 2023	Ja

Generella iakttagelser:

Förskolenämnden har beslutat om fyra kontrollområden för verksamheten 2023. Av internkontrollplanen framgår riskvärdering utifrån sannolikhet och konsekvens för respektive risk. Tillhörande internkontrollplanen finns en bruttolista med samtliga risker som identifierats. Kontrollerna avser kontroll av processkarta, att lagar, föreskrifter och lagar följs, att handlingsplanen gällande orosanmälan är känd samt att varje enhet har en in- och utrymningsplan.

Internkontrollplanen saknar information om ansvarig för genomförande av kontrollmomenten. Vi noterar även att några av kontrollområdena snarare utgör verksamhetsaktiviteter än uppföljande kontroller.

Uppföljning av internkontrollplanen sker vid årsredovisning. Samtliga kontrollområden följs upp i årsredovisningen. Redovisningen innehåller information om kontrollmoment, metod, resultat samt bedömning och eventuell åtgärd. Två av fyra kontroller har genomförts utan avvikelse.

5.3 Förskolenämnden, iakttagelser från nämnddialog

Verksamhetsstyrning och uppföljning

Vid dialogmötet uppges att det finns en utmaning med tydliga indikatorer för målen som är relevanta för förskolans verksamhet. Exempelvis uppges att det är en utmaning att analysera behovet av förskolan dels eftersom att det är en frivillig form, dels utifrån att antalet barn varierar kraftigt mellan åren.

Det framförs att uppföljning av nämndens mål sker med hjälp av nyckeltal från Kolada. Det genomförs även en personalenkät och en trygghetsenkät som en del i uppföljningen. Nämndens processmål och åtaganden följs upp i delårsrapporten per sista augusti och vid årsredovisning. Nämnden får även ta del av löpande verksamhetsuppföljning på nämndsammanträden.

Ekonomistyrning och uppföljning

Vid dialogmötet uppges att nämnden per sista augusti har en ekonomi balans, men att det finns en minskning i antal barn vilket kan komma att påverka utfallet för året.

Intern kontroll och uppföljning

Vid dialogmötet uppges att nämnden inte har varit särskilt involverade i internkontrollprocessen. Vidare uppges att nämnden kommer att vara mer delaktig i framtagandet av riskanalys och internkontrollplan för 2024. Förskolenämnden har för 2023 fyra kontrollområden i internkontrollplanen. Representanterna vid dialogmötet uppger att dessa anses tillräckliga för uppföljning. Vidare uppges att verksamheten följs upp utifrån lagkrav och de krav som skolinspektionen ställer.

5.3 Förskolenämnden, bedömning per område

Bedömning verksamhetsstyrning och uppföljning:

Granskningen visar att nämnden har 12 processmål och 20 åtaganden för 2023. Nämnden har tolkat mål och de uppdrag som framgår av kommunfullmäktiges strategiska inriktning och årsplan 2023, och har i huvudsak brutit ned dessa i verksamhetsaktiviteter som fungerar som styrsignaler för verksamheten under 2023.

Samtliga mål följs upp i samband med årsredovisningen. Nämnden uppnår fyra av tolv processmål och sju av 20 åtaganden. Vi konstaterar att processmålen sträcker sig över en fyraårig period och att det till viss del saknas tydliga målnivåer och uppföljningsmått för 2023, vilket föranleder en bristfällig tydlighet i hur måluppfyllelsen bedöms under denna period. Vi bedömer att nämnden i allt väsentligt följt upp målen utifrån fasta uppföljningspunkter, men bedömer att det krävs en utveckling av indikatorerna i form av dess mätbarhet för att underlätta i uppföljningen av målen som helhet. Vår bedömning är således att nämndens måluppfyllelse är delvis tillfredsställande.

Bedömning ekonomistyrning och uppföljning:

Granskningen visar att nämnden följt upp verksamhetens ekonomi tertialvis. Nämnden redovisar ett överskott om 9,5 mnkr för helåret 2023. Nämnden har fått en redogörelse och analys av orsaker till överskottet. Vi bedömer att nämnden kan beakta dessa orsaker till överskottet i framtida budgetarbete.

Vår bedömning är att nämnden har säkerställt att verksamheten bedrivits på ett ekonomiskt tillfredsställande sätt.

Bedömning intern kontroll och uppföljning:

Granskningen visar att nämnden antagit en internkontrollplan för verksamhetsåret, som även följts upp i samband med årsredovisning. Internkontrollplanen saknar information om ansvarig för genomförande av kontrollmomenten. Vi noterar även att några av kontrollområdena snarare utgör verksamhetsaktiviteter än uppföljande kontroller.

Vi bedömer således att nämnden delvis har ett system för att säkerställa en tillräcklig uppföljning av intern kontroll, men att det finns utvecklingsbehov avseende internkontrollplanernas utformande.

5.4 Grundskolenämnden (GSN)

5.4 Grundskolenämnden

Verksamhetsstyrning och uppföljning	
Antagen verksamhetsplan 2023	Antagen 2022-12-14
Antal mål	15 processmål, 17 åtaganden
Nämndens mål har en tydlig koppling till kommunfullmäktiges mål	Ja
Målen är formulerade så att de är mätbara	Delvis
Nämnden följer upp måluppfyllelsens utveckling under året	Ja
Vid avvikelser från måluppfyllelsen får nämnden en analys av orsaker till avvikelserna	Ja
Nämnden beslutar om åtgärder vid brister i måluppfyllelsen	Inga särskilda åtgärder framgår av mottagen dokumentation
Nämndens mål för verksamheten uppnås	Se generella iakttagelser

Generella iakttagelser:

Grundskolenämnden har 15 processmål och 17 åtaganden för 2023. Processmålen är uppdelade i fyra olika processområden. Vissa av processmålen har tillhörande indikatorer medan andra har beskrivningar. Några av processmålen saknar indikatorer.

Uppföljning av nämndens mål sker framför allt vid delårsrapport per sista augusti samt vid årsredovisning. Därtill följs verksamheten upp i samband med delårsrapport 1 som avser perioden 1 januari till 31 mars. Av delårsrapport 1 framgår en rapportering med fokus på avvikelser inom områdena verksamhet, medarbetare och ekonomi.

Av delårsrapporten per sista augusti 2023 framgår att nämnden prognosticerar att samtliga processområden delvis uppnås. Nämnden prognosticerar att två processmål uppnås under året, att sju delvis uppnås och att ett ej uppnås. Fem processmål bedöms ej / utvärderas ej i delår per sista augusti. Vad gäller nämndens åtagande pågår tolv, medan ett avslutats och fyra ej påbörjats.

För en beskrivning av måluppfyllelsen i samband med årsredovisningen, se nästa sida.

5.4 Grundskolenämnden

Generella iakttagelser:

Verksamhetsberättelsen innehåller en beskrivning till måluppfyllelsen och baseras på uppföljning av tillhörande indikatorer. I nedanstående tabell presenteras nämndens måluppfyllelse för processmålen som nämnden omfattas av samt åtagandena för 2023 utifrån verksamhetsberättelsen;

4-åriga processmål	1- åriga åtaganden
Totalt: 15 processmål	Totalt: 17 åtaganden
3 av 15 processmål uppnås	2 av 17 åtaganden uppnås / har avslutats
11 av 15 processmål uppnås delvis	14 av 17 åtaganden uppnås delvis / pågår
1 av 15 processmål uppnås ej	0 av 17 åtaganden uppnås ej
0 av 15 processmål bedöms ej	1 av 17 åtaganden har antingen ej påbörjats eller blivit försenat

5.4 Grundskolenämnden

Ekonomistyrning och uppföljning	
Budget för 2023 antagen	Antagen 2022-12-14, nämndens driftbudget framgår av verksamhetsplanen.
Nämnden följer upp det ekonomiska utfallet och prognoser under året	Ja
Nämnden får en analys av orsaker vid eventuella avvikelser från budget	Ja
Nämnden beslutar om åtgärder vid eventuella budgetavvikelser	Inga särskilda åtgärder framgår av mottagen dokumentation.

Helårsprognos per sista augusti	Resultat helår
- 19,9 mnkr	- 19,5 mnkr

Generella iakttagelser:

Nämnden har följt upp det ekonomiska resultatet per sista mars 2023, per sista augusti 2023 (delårsrapport) samt vid årsredovisning.

I delårsrapport 1, per sista mars, redovisar nämnden en positiv budgetavvikelse om 6,7 mnkr. Nämnden prognosticerar ett underskott för helåret om – 17,2 mnkr (inklusive föregående års överskott). Den negativa prognosen uppges bero på att kostnaderna för tilläggsbelopp kommer att överskrida budgeterade medel samt högre personalkostnader.

I delårsrapporten per sista augusti framgår att nämnden redovisar en negativ budgetavvikelse om – 20,7 mnkr. Kostnaderna för perioden är högre än budgeterat, vilket främst beror på att tilläggsbeloppen ökat mot budgeterat hos flera skolor. Nämnden prognosticerar ett utfall om – 19,9 mnkr för helåret. Utan överskottet från föregående år om 13,3 mnkr är den negativa budgetavvikelsen för helåret – 33,2 mnkr. Högre personalkostnader uppges som en av orsakerna till prognosen.

Av årsredovisningen för 2023 framgår att nämnden redovisar en negativ budgetavvikelse om – 19,5 mnkr, inklusive föregående års överskott om 13,4 mnkr. Jämfört med budget är detta en negativ avvikelse på – 32,9 mnkr. Avvikelsen beror bland annat på högre personalkostnader samt ökade kostnader för tilläggsbelopp.

5.4 Grundskolenämnden

Intern kontroll	
Internkontrollplan 2023 antagen	Antagen 2022-12-14
Internkontrollplanen innehåller information om riskvärdering	Ja
Antal kontrollområden 2023	5
Antal kontrollområden inom område hållbar utveckling	4
Antal kontrollområden inom område effektiv organisation	1
Kommunövergripande kontrollområden är inkluderade i internkontrollplanen 2023	Det framgår inte om det finns kommunövergripande kontrollområden för 2023.
Uppföljning av internkontrollplan 2023	Ja, vid årsredovisning
Uppföljning har skett av samtliga kontrollområden 2023	Ja

Generella iakttagelser:

Grundskolenämnden har beslutat om fem kontrollområden för 2023. Av internkontrollplanen framgår riskvärdering utifrån sannolikhet och konsekvens för respektive risk. Tillhörande internkontrollplanen finns en bruttolista med samtliga risker som identifierats. Nämndens plan innehåller kontroll om tilläggsbelopp, ordningsregler, följsamhet till styrande dokument och rutiner, elevers frånvaro samt att varje enhet har en in- och utrymningsplan.

Internkontrollplanen saknar information om ansvarig för genomförande av kontrollmomenten. Vi noterar även att några av kontrollområdena snarare utgör verksamhetsaktiviteter än uppföljande kontroller.

Uppföljning av internkontrollplanen sker vid årsredovisning. Samtliga kontrollområden har följts upp i samband med årsredovisningen. Redovisningen innehåller information om kontrollmoment, metod, resultat samt bedömning och eventuell åtgärd. Två av kontrollerna har genomförts utan avvikelser medan tre kontroller visar på avvikelser.

5.3 Grundskolenämnden, iakttagelser från nämnddialog

Verksamhetsstyrning och uppföljning

Vid dialogmötet uppges att det finns ett årshjul för uppföljning av mål och aktiviteter, bland annat genom delårsrapporter och årsredovisning. Representanterna vid dialogmötet uppges att det sker en god dialog mellan förvaltning och nämnd, där nämnden har möjlighet att be om förtydliganden rörande verksamhetsmålen vid eventuella avvikelser. Vidare uppges att det finns många mål för grundskolan, vilket kan föranleda en utmaning i uppföljningen. Resultatet från året summeras även i det systematiska kvalitetsarbetet. I detta arbete presenteras de utmaningar som finns framåt.

På dialogmötet uppges att verksamheten följer upp antalet elever samt att frånvaron följs upp. Det uppges att det finns en utmaning i detta, då det är för många som är frånvarande. Samverkan sker med socialtjänsten i de fall där eleven har mer än 50 procent frånvaro.

Ekonomistyrning och uppföljning

Vid dialogmötet uppges att nämnden prognosticerar en negativ budgetavvikelse för helåret. Vidare framgår att nämnden löpande får ta del av ekonomisk uppföljning. Inom den anpassade grundskolan finns ett överskott medan det finns ett underskott inom den anslagsfinansierade verksamheten. Resultatet inkluderar även de skolor som bedrivs i fristående regi. Vidare uppges att det pågår arbete att ta fram ett nytt resursfördelningssystem, för att komma tillrätta med tilläggsbeloppet.

Intern kontroll och uppföljning

Vid dialogmötet uppges att nämnden har varit delaktiga i internkontrollprocessen inför 2023. Det finns en bruttolista som förvaltningen arbetar fram, men där nämnden får lämna egna förslag på risker och kontroller.

5.4 Grundskolenämnden, bedömning per område

Bedömning verksamhetsstyrning och uppföljning:

Granskningen visar att nämnden har 15 processmål och 17 åtaganden för 2023. Nämnden har tolkat mål och de uppdrag som framgår av kommunfullmäktiges strategiska inriktning och årsplan 2023, och har i huvudsak brutit ned dessa i verksamhetsaktiviteter som fungerar som styrsignaler för verksamheten under 2023.

Samtliga mål följs upp i samband med årsredovisningen. Nämnden uppnår tre av 15 processmål och två av 17 åtaganden. Vi konstaterar att processmålen sträcker sig över en fyraårig period och att det till viss del saknas tydliga målnivåer och uppföljningsmått för 2023, vilket föranleder en bristfällig tydlighet i hur måluppfyllelsen bedöms över denna period. Vi bedömer att nämnden i allt väsentligt följt upp målen utifrån fasta uppföljningspunkter, men bedömer att det krävs en utveckling av indikatorerna i form av dess mätbarhet för att underlätta i uppföljningen av målen som helhet. Vår bedömning är således att nämndens måluppfyllelse är delvis tillfredsställande.

Bedömning ekonomistyrning och uppföljning:

Granskningen visar att nämnden följt upp verksamhetens ekonomi tertialvis. Nämnden redovisar ett underskott om – 19,5 mnkr för helåret 2023. Vi bedömer att erforderliga åtgärder och kravställan från nämnden i förhållande till redovisade avvikelser kan intensifieras framgent för att säkerställa en budget i balans.

Vår bedömning är att nämnden endast delvis säkerställt att verksamheten bedrivs på ett ekonomiskt tillfredsställande sätt.

Bedömning intern kontroll och uppföljning:

Granskningen visar att nämnden antagit en internkontrollplan för verksamhetsåret, som även följts upp i samband med delårs- och årsredovisning. Internkontrollplanen saknar information om ansvarig för genomförande för vissa av kontrollområdena. Vi noterar även att några av kontrollområdena snarare utgör verksamhetsaktiviteter än uppföljande kontroller.

Vi bedömer således att nämnden delvis har ett system för att säkerställa en tillräcklig uppföljning av intern kontroll, men att det finns utvecklingsbehov avseende internkontrollplanernas utformande.

5.5 Gymnasienämnden (GN)

5.5 Gymnasienämnden

Verksamhetsstyrning och uppföljning	
Antagen verksamhetsplan 2023	2022-12-12
Antal mål	15 processmål, 19 åtaganden
Nämndens mål har en tydlig koppling till kommunfullmäktiges mål	Ja
Målen är formulerade så att de är mätbara	Delvis
Nämnden följer upp måluppfyllelsens utveckling under året	Ja
Vid avvikelser från måluppfyllelsen får nämnden en analys av orsaker till avvikelserna	Ja
Nämnden beslutar om åtgärder vid brister i måluppfyllelsen	Inga särskilda åtgärder framgår av mottagen dokumentation
Nämndens mål för verksamheten uppnås	Se generella iakttagelser

Generella iakttagelser:

Gymnasienämnden har 15 processmål och 19 åtaganden för 2023. Processmålen är indelade i fyra processområden. Vissa av processmålen har indikatorer, medan andra har beskrivningar. Några processmål saknar indikatorer och målnivåer.

Uppföljning av nämndens mål sker framför allt vid delårsrapport per sista augusti och vid årsredovisning. Därtill följs verksamheten upp i samband med delårsrapport 1 som avser perioden 1 januari till 31 mars. Av delårsrapport 1 framgår en rapportering med fokus på avvikelser inom områdena verksamhet, medarbetare och ekonomi. Samtliga processmål följs ej upp vid delår 1. Av delårsrapport 1 framgår en redovisning av verksamhetsavvikelser, bland annat att gymnasiet har ett högre elevantal än förväntat. Sjukfrånvaron har även varit lägre under ingången av 2023 än föregående år.

Av delårsrapporten per sista augusti 2023 framgår att nämnden prognosticerar att fem processmål uppnås, tre uppnås delvis och att två ej uppnås. Fem processmål bedöms ej / utvärderas ej i delår per sista augusti. Vad gäller status för åtaganden har två ej påbörjats, 15 pågår och två har avslutats.

För en beskrivning av måluppfyllelsen i samband med årsredovisningen, se nästa sida.

5.5 Gymnasienämnden

Generella iakttagelser:

Verksamhetsberättelsen innehåller en beskrivning till måluppfyllelsen och baseras på uppföljning av tillhörande indikatorer. I nedanstående tabell presenteras nämndens måluppfyllelse för processmålen som nämnden omfattas av samt åtagandena för 2023 utifrån verksamhetsberättelsen;

4-åriga processmål	1- åriga åtaganden
Totalt: 15 processmål	Totalt: 19 åtaganden
8 av 15 processmål uppnås	7 av 19 åtaganden uppnås / har avslutats
3 av 15 processmål uppnås delvis	11 av 19 åtaganden uppnås delvis / pågår
1 av 15 processmål uppnås ej	0 av 19 åtaganden uppnås ej
3 av 15 processmål bedöms ej	0 av 19 åtaganden har antingen ej påbörjats eller blivit försenat

5.5 Gymnasienämnden

Ekonomistyrning och uppföljning	
Budget för 2023 antagen	2022-12-12, nämndens driftbudget ingår i verksamhetsplanen.
Nämnden följer upp det ekonomiska utfallet och prognoser under året	Ja
Nämnden får en analys av orsaker vid eventuella avvikelser från budget	Ja
Nämnden beslutar om åtgärder vid eventuella budgetavvikelser	Inga särskilda åtgärder framgår av mottagen dokumentation.

Helårsprognos per sista augusti	Resultat helår
- 6,2 mnkr	+ 3,7 mnkr

Generella iakttagelser:

Nämnden har följt upp det ekonomiska resultatet per sista mars 2023, per sista augusti 2023 (delårsrapport) samt vid årsredovisning.

I delårsrapporten per sista mars redovisar nämnden en positiv budgetavvikelse på 0,9 mnkr. Nämnden prognosticerar ett negativt resultat på helåret vilket innebär ett underskott om – 0,1 mnkr (inklusive föregående års överskott på 1,5 mnkr). Avvikelsen uppges bero på höga kostnader för personal.

I delårsrapporten per sista augusti framgår att nämnden redovisar en negativ avvikelse om – 12,0 mnkr (inklusive överskott på 1,5 mnkr från föregående år). Kostnaderna för perioden är högre än budgeterat, vilket främst beror på personalkostnader. Nämnden prognosticerar ett underskott om – 6,2 mnkr.

Av årsredovisningen för 2023 framgår att nämnden redovisar ett positivt resultat på 3,7 mnkr inklusive förra årets överskott. Intäkterna för året är 25,1 mnkr högre än budgeterat, vilket beror på ett extra resurstillskott i budgetmedel, ökad resursfördelning samt på grund av fler inskrivna elever i snitt.

5.5 Gymnasienämnden

Intern kontroll	
Internkontrollplan 2023 antagen	2022-12-12
Internkontrollplanen innehåller information om riskvärdering	Ja
Antal kontrollområden 2023	5
Antal kontrollområden inom område hållbar utveckling	4
Antal kontrollområden inom område effektiv organisation	1
Kommunövergripande kontrollområden är inkluderade i internkontrollplanen 2023	Det framgår inte om det finns kommunövergripande kontrollområden för 2023.
Uppföljning av internkontrollplan 2023	Ja, vid årsredovisning
Uppföljning har skett av samtliga kontrollområden 2023	Ja

Generella iakttagelser:

Gymnasienämnden har beslutat om fem kontrollområden för 2023. Av internkontrollplanen framgår riskvärdering utifrån sannolikhet och konsekvens för respektive risk. Tillhörande internkontrollplanen finns en bruttolista med samtliga risker som identifierats. Nämndens internkontrollplan innehåller kontroller avseende betygssättning, följsamhet till styrande dokument och rutiner, extra anpassningar och särskilt stöd till elever samt ordningsregler.

Internkontrollplanen saknar information om ansvarig för genomförande av vissa kontrollmoment. Vi noterar även att några av kontrollområdena snarare utgör verksamhetsaktiviteter än uppföljande kontroller.

Uppföljning av internkontrollplanen sker vid årsredovisning. Samtliga kontrollområden har följts upp i samband med årsredovisningen. Redovisningen innehåller information om kontrollmoment, metod, resultat samt bedömning och eventuell åtgärd. Två av kontrollerna har genomförts utan avvikelser medan tre kontroller visar på avvikelser.

5.5 Gymnasienämnden, iakttagelser från nämnddialog

Verksamhetsstyrning och uppföljning

Vid dialogmötet uppges att nämnden har många mål att förhålla sig till, och att alla inte har tydliga mål utifrån indikatorer. Vidare uppges att det har skett en översyn av målen förra mandatperioden för att banta ned målen.

På dialogmötet uppges att förvaltningen redovisar statistik och verksamhetsuppföljning löpande. Representanterna vid dialogmötet uppges att det finns en god insikt i nämnd, och en god dialog mellan förvaltning och nämnd avseende verksamheten och de aktiviteter som genomförs. Uppföljning av målen följer ett årshjul, bland annat genom delårsrapporter och årsredovisning.

Det framförs att gymnasieskolan är en frivillig skolform, och att det är en marknadsanpassad skolform. Med anledning av detta genomförs analyser för vilka program som är attraktiva. Nämnden fattar beslut om vilka program som ska startas. Vidare uppges att de kommunala skolorna i kommunen är attraktiva, och att det sker ett bra samarbete med de skolor som bedrivs i fristående regi.

Ekonomistyrning och uppföljning

Vid dialogmötet uppges att nämnden redovisar ett underskott om – 6,2 mnkr per sista augusti. I delår 1, som avser perioden januari – mars prognosticerade nämnden ett underskott på cirka 100 tkr. På dialogmötet uppges anledningen vara att prognosen vid delår 1 var en felräkning i ekonomisystemet. Orsaken till detta uppges vara en brist i överlämningen av ärendet mellan personal som slutat och ny personal. Nämnden får med anledning av detta en rapport av ekonomichefen vid samtliga nämndsammanträden för att kunna följa händelseutvecklingen och prognosen för helåret.

Intern kontroll och uppföljning

Vid dialogmötet uppges att förvaltningen genomför en workshop årligen för att identifiera risker i verksamheten. Nämnden har inte varit involverade i detta, men får enligt uppgift löpande information om kontrollområdena. Det har även genomförts en utbildningsinsats inom området för ledamöterna i nämnden. Nämndens internkontrollplan för 2023 innehåller fem kontrollområden. Representanterna vid dialogmötet framför att dessa är tillräckliga för att följa upp verksamheten.

5.5 Gymnasienämnden, bedömning per område

Bedömning verksamhetsstyrning och uppföljning:

Granskningen visar att nämnden har 15 processmål och 19 åtaganden för 2023. Nämnden har tolkat mål och de uppdrag som framgår av kommunfullmäktiges strategiska inriktning och årsplan 2023, och har i huvudsak brutit ned dessa i verksamhetsaktiviteter som fungerar som styrsignaler för verksamheten under 2023.

Samtliga mål följs upp i samband med årsredovisningen. Nämnden uppnår åtta av 15 processmål och sju av 19 åtaganden. Vi konstaterar att processmålen sträcker sig över en fyraårig period och att det till viss del saknas tydliga målnivåer och uppföljningsmått för 2023, vilket föranleder en bristfällig tydlighet i hur måluppfyllelsen bedöms över denna period. Vi bedömer att nämnden i allt väsentligt följt upp målen utifrån fasta uppföljningspunkter, men bedömer att det krävs en utveckling av indikatorerna i form av dess mätbarhet för att underlätta i uppföljningen av målen som helhet. Vår bedömning är således att nämndens måluppfyllelse är delvis tillfredsställande.

Bedömning ekonomistyrning och uppföljning:

Granskningen visar att nämnden följt upp verksamhetens ekonomi tertialvis. Nämnden redovisar ett överskott om 3,7 mnkr för helåret 2023. Nämnden har fått en redogörelse och analys av orsaker till överskottet. Vi bedömer att nämnden kan beakta dessa orsaker till överskottet i framtida budgetarbete.

Vår bedömning är att nämnden har säkerställt att verksamheten bedrivits på ett ekonomiskt tillfredsställande sätt.

Bedömning intern kontroll och uppföljning:

Granskningen visar att nämnden antagit en internkontrollplan för verksamhetsåret, som även följts upp i samband med årsredovisning. Internkontrollplanen saknar information om ansvarig för genomförande av vissa kontrollmoment. Vi noterar även att några av kontrollområdena snarare utgör verksamhetsaktiviteter än uppföljande kontroller.

Vi bedömer således att nämnden delvis har ett system för att säkerställa en tillräcklig uppföljning av intern kontroll, men att det finns utvecklingsbehov avseende internkontrollplanernas utformande.

5.6 Kultur- och fritidsnämnden (KFN)

5.6 Kultur- och fritidsnämnden

Verksamhetsstyrning och uppföljning	
Antagen verksamhetsplan 2023	Antagen 2022-12-13
Antal mål	10 processmål, 20 åtaganden
Nämndens mål har en tydlig koppling till kommunfullmäktiges mål	Ja
Målen är formulerade så att de är mätbara	Delvis
Nämnden följer upp måluppfyllelsens utveckling under året	Ja
Vid avvikelser från måluppfyllelsen får nämnden en analys av orsaker till avvikelsen	Ja
Nämnden beslutar om åtgärder vid brister i måluppfyllelsen	Inga särskilda åtgärder framgår av mottagen dokumentation.
Nämndens mål för verksamheten uppnås	Se generella iakttagelser

Generella iakttagelser:

Kultur- och fritidsnämnden har tio processmål och 20 åtaganden för 2023. Processmålen delas in i nio processområden/processer. Vissa av målen saknar tillhörande indikatorer och målnivåer för 2023.

Uppföljning av nämndens mål sker framför allt vid delårsrapport per sista augusti och vid årsredovisning. Därtill följs verksamheten upp i samband med delårsrapport 1 som avser perioden 1 januari till 31 mars.

Delårsrapport 1 innehåller en beskrivning av avvikelser inom respektive område. Rapporten innehåller även en beskrivning av avvikelse inom respektive åtagande. Bland annat beskrivs att förvaltningen har en negativ avvikelse på enhetsnivå inom medarbetarenkäten.

Av delårsrapporten per sista augusti 2023 framgår att nämnden prognosticerar att sju processområden uppnås under året medan två delvis uppnås. Sju processmål bedöms uppnås och två bedöms delvis uppnås.

Vad gäller åtagandena uppges att arbete med två åtagande pågår, att 16 avslutats per sista augusti och att två försenats.

För en beskrivning av måluppfyllelsen i samband med årsredovisningen, se nästa sida.

5.6 Kultur- och fritidsnämnden

Generella iakttagelser:

Verksamhetsberättelsen innehåller en beskrivning till måluppfyllelsen och baseras på uppföljning av tillhörande indikatorer. I nedanstående tabell presenteras nämndens måluppfyllelse för processmålen som nämnden omfattas av samt åtagandena för 2023 utifrån verksamhetsberättelsen;

4-åriga processmål	1- åriga åtaganden
Totalt: 10 processmål	Totalt: 20 åtaganden
5 av 10 processmål uppnås	18 av 20 åtaganden uppnås / har avslutats*
5 av 10 processmål uppnås delvis	0 av 20 åtaganden uppnås delvis / pågår
0 av 10 processmål uppnås ej	0 av 20 åtaganden uppnås ej
0 av 10 processmål bedöms ej	2 av 20 åtaganden har antingen ej påbörjats eller blivit försenat

* Det noteras att sex av åtagandena som nämnden bedömer som avslutade / uppnådda åtaganden inte har en 100 procentig färdiggrad.

5.6 Kultur- och fritidsnämnden

Ekonomistyrning och uppföljning	
Budget för 2023 antagen	Antagen 2022-12-13. Nämndens driftbudget ingår i verksamhetsplanen.
Nämnden följer upp det ekonomiska utfallet och prognoser under året	Ja
Nämnden får en analys av orsaker vid eventuella avvikelser från budget	Ja
Nämnden beslutar om åtgärder vid eventuella budgetavvikelser	Inga särskilda åtgärder framgår av mottagen dokumentation.

Helårsprognos per sista augusti	Resultat helår
+ 1,3 mnkr	+ 3,4 mnkr

Generella iakttagelser:

Nämnden har följt upp det ekonomiska resultatet per sista mars 2023, per sista augusti 2023 (delårsrapport) samt vid årsredovisning.

I rapporten per sista mars uppges att nämnden redovisar ett underskott på – 2,1 mnkr. Helårsprognosen är en budget i balans. I delårsrapport 1 framgår dock ett antal avvikelser som kan påverka nämndens utfall, så som högre elkostnader och fler vakanser inom förvaltningen. Avvikelsen uppges bero på en hög semesterlöneskuld och lägre intäkter per sista mars.

I delårsrapporten per sista augusti redovisas ett positivt resultat på 1,6 mnkr, vilket framför allt beror på lägre personalkostnader och vakanser inom förvaltningen. Nämnden prognosticerar ett positivt resultat om 1,3 mnkr för helåret.

I årsredovisningen för 2023 redovisas ett positivt resultat om 3,4 mnkr. Det beror framför allt på grund av det outnyttjade balanserade överskottet från 2022 på 3,1 mnkr. Utan överskottet redovisar nämnden ett positivt resultat om 0,2 mnkr.

5.12 Kultur- och fritidsnämnden

Intern kontroll	
Internkontrollplan 2023 antagen	Antagen 2022-12-13
Internkontrollplanen innehåller information om riskvärdering	Ja
Antal kontrollområden 2023	3
Antal kontrollområden inom område hållbar utveckling	2
Antal kontrollområden inom område effektiv organisation	1
Kommunövergripande kontrollområden är inkluderade i internkontrollplanen 2023	Det framgår inte om det finns kommunövergripande kontrollområden för 2023.
Uppföljning av internkontrollplan 2023	Ja, vid årsredovisning
Uppföljning har skett av samtliga kontrollområden 2023	Ja

Generella iakttagelser:

Kultur- och fritidsnämnden har beslutat om tre kontrollområden för 2023. Av internkontrollplanen framgår riskvärdering utifrån sannolikhet och konsekvens för respektive risk. Nämndens internkontrollplan innehåller kontroll att rutiner efterlevs, att regelbundna prognoser avseende ekonomin genomförs samt att inventering av vilka träd som ska avverkas genomförs.

Information om ansvarig för genomförande av kontrollmoment saknas för flera av kontrollmomenten i internkontrollplanen. Det konstateras även att några av kontrollmomenten snarare utgör verksamhetsaktiviteter än uppföljande kontroller.

Uppföljning av internkontrollplanen sker vid årsredovisning. Samtliga kontrollområden har följts upp i samband med årsredovisningen. Redovisningen innehåller information om kontrollmoment, metod, resultat samt bedömning och eventuell åtgärd. Av uppföljningen framgår att inga av kontrollmomenten har fått någon anmärkning och att inget avvikande har identifierats i samband med kontrollerna.

5.6 Kultur- och fritidsnämnden, iakttagelser från nämnddialog

Verksamhetsstyrning och uppföljning

Vid dialogmötet nämns att nämnden får ta del av uppföljning flera gånger om året, framför allt genom delårsrapport och årsredovisning. Representanterna vid dialogmötet anser att målen är mätbara och att det inte finns några större brister avseende måluppfyllelsen. Representanterna uppger att det inte har vidtagits några särskilda beslut avseende avvikelser i måluppfyllelsen, men att nämnde löpande uppdateras om verksamheten. Vidare uppges att det finns en god dialog mellan nämnden och förvaltningen i dessa frågor.

Ekonomistyrning och uppföljning

På dialogmötet framförs att nämnden tar del av ekonomisk uppföljning löpande, framför allt genom delårsrapporter och årsredovisning. Vidare uppges att nämnden prognosticerar ett överskott för helåret, vilket främst är hänförligt till lägre personalkostnader. Däremot uppges att det finns en utmaning med stigande elkostnader som kan komma att påverka helårsutfallet. Vidare uppges att verksamheten har haft stora utmaningar avseende HR-stödet, där det har bytts ut konsulter vid flertalet tillfällen.

Intern kontroll och uppföljning

På dialogmötet framförs att nämnden har varit involverade i processen inför framtagandet av internkontrollplanen. Det framförs att det har genomförts en workshop där nämnden får lämna förslag på riskområden. Därefter kompletterar förvaltningen detta med kontrollområden. Nämnden får en uppföljning av internkontrollplanen en gång per år.

5.6 Kultur- och fritidsnämnden, bedömning per område

Bedömning verksamhetsstyrning och uppföljning:

Granskningen visar att nämnden har 10 processmål och 20 åtaganden för 2023. Nämnden har tolkat mål och de uppdrag som framgår av kommunfullmäktiges strategiska inriktning och årsplan 2023, och har i huvudsak brutit ned dessa i verksamhetsaktiviteter som fungerar som styrsignaler för verksamheten under 2023.

Samtliga mål följs upp i samband med årsredovisningen. Nämnden uppnår fem av tio processmål och 18 av 20 åtaganden. Vi konstaterar att processmålen sträcker sig över en fyraårig period och att det till viss del saknas tydliga målnivåer och uppföljningsmått för 2023, vilket föranleder en bristfällig tydlighet i hur måluppfyllelsen bedöms över denna period. Vi bedömer att nämnden i allt väsentligt följt upp målen utifrån fasta uppföljningspunkter, men bedömer att det krävs en utveckling av indikatorerna i form av dess mätbarhet för att underlätta i uppföljningen av målen som helhet. Vår bedömning är således att nämndens måluppfyllelse är delvis tillfredsställande.

Bedömning ekonomistyrning och uppföljning:

Granskningen visar att nämnden följt upp verksamhetens ekonomi tertialvis. Nämnden redovisar ett överskott om 3,4 mnkr för helåret 2023. Nämnden har fått en redogörelse och analys av orsaker till överskottet. Vi bedömer att nämnden kan beakta dessa orsaker till överskottet i framtida budgetarbete.

Vår bedömning är att nämnden har säkerställt att verksamheten bedrivits på ett ekonomiskt tillfredsställande sätt.

Bedömning intern kontroll och uppföljning:

Granskningen visar att nämnden antagit en internkontrollplan för verksamhetsåret, som även följts upp i samband med årsredovisning. Information om ansvarig för genomförande av kontrollmoment saknas för flera av kontrollmomenten i internkontrollplanen. Det konstateras även att några av kontrollmomenten snarare utgör verksamhetsaktiviteter än uppföljande kontroller.

Vi bedömer således att nämnden delvis har ett system för att säkerställa en tillräcklig uppföljning av intern kontroll, men att det finns utvecklingsbehov avseende internkontrollplanernas utformande.

5.7 Miljö- och räddningstjänstnämnden (MRN)

5.7 Miljö- och räddningstjänstnämnden

Verksamhetsstyrning och uppföljning	
Antagen verksamhetsplan 2023	Antagen 2022-12-14
Antal mål	8 processmål, 19 åtaganden
Nämndens mål har tydlig koppling till kommunfullmäktiges mål	Ja
Målen är formulerade så att de är mätbara	Delvis
Nämnden följer upp måluppfyllelsens utveckling under året	Ja
Vid avvikelser från måluppfyllelsen får nämnden en analys av orsaker till avvikelsen	Ja
Nämnden beslutar om åtgärder vid brister i måluppfyllelsen	Inga särskilda åtgärder framgår av mottagen dokumentation.
Nämndens mål för verksamheten uppnås	Se generella iakttagelser

Generella iakttagelser:

Miljö- och räddningstjänstnämnden har åtta processmål och 19 åtaganden för 2023. Processmålen är uppdelade i fem processområden / processer. Majoriteten av processmålen har tillhörande indikatorer och målnivåer för 2023. Vissa saknar dock målvärde för 2023, och vissa saknar egna indikatorer.

Uppföljning av nämndens mål sker framför allt vid delårsrapport per sista augusti och vid årsredovisning. Därtill följs verksamheten upp i samband med delårsrapport 1 som avser perioden 1 januari till 31 mars. I delårsrapport 1 framgår att inga större avvikelser har noterats per sista mars. Mindre avvikelser kommenteras inom respektive område. Verksamhetsavvikelser som framgår av rapporten är att anmälningar om värmepumpar samt klagomål och anmälan om miljöfarlig verksamhet ökat. Sjukfrånvaron har även varit högre inom miljökontoret under perioden än målnivån för 2023.

Av delårsrapporten per sista augusti 2023 framgår att fyra av fem processområden bedöms uppnås för året medan ett delvis uppnås. Det uppges att fem processmål uppnås och att ett ej uppnås. Två mål bedöms ej enskilt vid delåret men den samlade bedömningen är att processområdet uppnås. Vad gäller åtagandena har 16 avslutats per sista augusti och tre har försenats.

För en beskrivning av måluppfyllelsen i samband med årsredovisningen, se nästa sida.

5.7 Miljö- och räddningstjänstnämnden

Generella iakttagelser:

Verksamhetsberättelsen innehåller en beskrivning till måluppfyllelsen och baseras på uppföljning av tillhörande indikatorer. I nedanstående tabell presenteras nämndens måluppfyllelse för processmålen som nämnden omfattas av samt åtagandena för 2023 utifrån verksamhetsberättelsen;

4-åriga processmål	1- åriga åtaganden
Totalt: 8 processmål	Totalt: 19 åtaganden
6 av 8 processmål uppnås	18 av 19 åtaganden uppnås / har avslutats*
2 av 8 processmål uppnås delvis	0 av 19 åtaganden uppnås delvis / pågår
0 av 8 processmål uppnås ej	0 av 19 åtaganden uppnås ej
0 av 8 processmål bedöms ej	1 av 19 åtaganden har antingen ej påbörjats eller blivit försenat

* Det noteras att fyra av åtagandena som nämnden bedömer som avslutade / uppnådda åtaganden inte har en 100 procentig färdiggrad.

5.9 Miljö- och räddningstjänstnämnden

Ekonomistyrning och uppföljning	
Budget för 2023 antagen	Antagen 2022-12-14
Nämnden följer upp det ekonomiska utfallet och prognoser under året	Ja
Nämnden får en analys av orsaker vid eventuella avvikelser från budget	Ja
Nämnden beslutar om åtgärder vid eventuella budgetavvikelser	Inga särskilda åtgärder framgår av mottagen dokumentation

Helårsprognos per sista augusti	Resultat helår
+ 0,6 mnkr	+ 2,2 mnkr

Generella iakttagelser:

Nämnden har följt upp det ekonomiska resultatet per sista mars 2023, per sista augusti 2023 (delårsrapport) samt vid årsredovisning. I rapporten per sista mars redovisar nämnden en negativ budgetavvikelse om – 0,7 mnkr per sista mars. Miljökontorets resultat är -1,0 mnkr medan räddningstjänstens + 0,3 mnkr. Avvikelsen uppges bero på att intäkterna för miljökontoret varit lägre än budgeterat under perioden. Det finns även en utmaning i att öka antalet debiterbara timmar och debitera för nedlagd tid. Räddningstjänstens positiva resultat beror framför allt på högre intäkter för obefogade automatlarm. Nämnden prognosticerar ett årsresultat i balans med budget.

I delårsrapporten per sista augusti 2023 redovisas ett positivt resultat om 0,9 mnkr. Avvikelsen uppges bland annat bero på högre intäkter för obefogade automatlarm och tillsyn och tillstånd. Nämnden prognosticerar ett överskott med 0,6 mnkr för helåret.

I årsredovisningen för 2023 redovisar nämnden ett positivt årsresultat om 2,2 mnkr. Miljökontorets resultat för helåret är – 0,8 mnkr medan räddningstjänsten redovisar ett positivt resultat om 3 mnkr.

5.7 Miljö- och räddningstjänstnämnden

Intern kontroll	
Internkontrollplan 2023 antagen	Antagen 2022-12-01
Internkontrollplanen innehåller information om riskvärdering	Ja
Antal kontrollområden 2023	6
Antal kontrollområden inom område hållbar utveckling	3
Antal kontrollområden inom område effektiv organisation	3
Kommunövergripande kontrollområden är inkluderade i internkontrollplanen 2023	Det framgår inte om det finns kommunövergripande kontrollområden för 2023.
Uppföljning av internkontrollplan 2023	Ja, vid delårsrapport per sista augusti och vid årsredovisning
Uppföljning har skett av samtliga kontrollområden 2023	Ja, vid årsredovisning

Generella iakttagelser:

Miljö- och räddningstjänstnämnden har beslutat sex kontrollområden för 2023.

Av internkontrollplanen framgår riskvärdering utifrån sannolikhet och konsekvens för respektive risk. Två av kontrollerna avser följsamhet till interna riktlinjer och rutiner, en kontroll avser uppföljning av systematiskt arbetsmiljöarbete (SAM) och tre av kontrollerna avser kontroll av kvalitet, beslut och avvikelser.

Information om ansvarig för genomförande av kontrollmoment saknas till viss del i internkontrollplanen.

Uppföljning av interkontrollplanen sker i delårsrapporten per sista augusti och vid årsredovisning. I delårsrapporten framgår ett antal avvikelser, exempelvis avseende kontroll av att interna rutiner följs vid debitering på miljökontoret. Vid kontroll av hur beslut följs upp har två mindre avvikelser påträffats. Årsredovisningen innehåller en beskrivning av genomförda kontroller. Samtliga kontrollmoment följs upp i årsredovisningen.

5.7 Miljö- och räddningstjänstnämnden, iakttagelser från nämnddialog

Verksamhetsstyrning och uppföljning

Vid dialogmötet uppges att nämnden har ett antal processmål och åtaganden. Vidare uppges att nämnden får ta del av information vid eventuella avvikelser. Däremot uppges att nämnden inte fattar några särskilda beslut avseende måluppfyllelsen under året, med anledning av att målen stäcker sig över året. Uppföljning av målen sker framför allt vid delårsrapporten per sista augusti och vid årsredovisning.

Ekonomistyrning och uppföljning

På dialogmötet uppges att nämnden prognosticerar en ekonomi i balans för helåret. Vidare uppges att nämnden har haft en ekonomi i balans historiskt sätt. Dock uppges att resultatet kan påverkas av oväntade händelser, och att det inte finns några reserver vid en sådan händelse.

Intern kontroll och uppföljning

Vid dialogmötet uppges att det finns en bruttolista med samtliga identifierade risker för verksamheten. Vidare uppges att det genomförs en workshop med tjänstepersoner och förtroendevalda, där riskerna väljs ut och vilka som ska ingå i internkontrollplanen. Vissa av riskerna i bruttolistan leder till aktiviteter istället, och inte nödvändigtvis i internkontrollplanen.

5.7 Miljö- och räddningstjänstnämnden, bedömning per område

Bedömning verksamhetsstyrning och uppföljning:

Granskningen visar att nämnden har åtta processmål och 19 åtaganden för 2023. Nämnden har tolkat mål och de uppdrag som framgår av kommunfullmäktiges strategiska inriktning och årsplan 2023, och har i huvudsak brutit ned dessa i verksamhetsaktiviteter som fungerar som styrsignaler för verksamheten under 2023.

Samtliga mål följs upp i samband med årsredovisningen. Nämnden uppnår sex av åtta processmål och 18 av 19 åtaganden. Vi konstaterar att processmålen sträcker sig över en fyraårig period och att det till viss del saknas tydliga målnivåer och uppföljningsmått för 2023, vilket föranleder en bristfällig tydlighet i hur måluppfyllelsen bedöms över denna period. Vi bedömer att nämnden i allt väsentligt följt upp målen utifrån fasta uppföljningspunkter, men bedömer att det krävs en utveckling av indikatorerna i form av dess mätbarhet för att underlätta i uppföljningen av målen som helhet. Vår bedömning är således att nämndens måluppfyllelse är delvis tillfredsställande.

Bedömning ekonomistyrning och uppföljning:

Granskningen visar att nämnden följt upp verksamhetens ekonomi tertialvis. Vi noterar att nämnden redovisar ett överskott om 2,2 mnkr. Nämnden har fått en redogörelse och analys av orsaker till överskottet. Vi bedömer att nämnden kan beakta dessa orsaker till överskottet i framtida budgetarbete.

Vår bedömning är att nämnden har säkerställt att verksamheten bedrivits på ett ekonomiskt tillfredsställande sätt.

Bedömning intern kontroll och uppföljning:

Granskningen visar att nämnden antagit en internkontrollplan för verksamhetsåret, som även följts upp i samband med delårs- och årsredovisning. Information om ansvarig för genomförande av kontrollmoment saknas för flera av kontrollmomenten i internkontrollplanen.

Vi bedömer således att nämnden delvis har ett system för att säkerställa en tillräcklig uppföljning av intern kontroll, men att det finns utvecklingsbehov avseende internkontrollplanernas utformande.

5.8

Stadsbyggnadsnämnden (SBN)

5.8 Stadsbyggnadsnämnden

Verksamhetsstyrning och uppföljning	
Antagen verksamhetsplan 2023	Antagen 2022-11-15
Antal mål	20 processmål, 19 åtaganden
Nämndens mål har en tydlig koppling till kommunfullmäktiges mål	Ja
Målen är formulerade så att de är mätbara	Delvis
Nämnden följer upp måluppfyllelsens utveckling under året	Ja
Vid avvikelser från måluppfyllelsen får nämnden en analys av orsaker till avvikelsen	Ja
Nämnden beslutar om åtgärder vid brister i måluppfyllelsen	Inga särskilda åtgärder framgår av mottagen dokumentation.
Nämndens mål för verksamheten uppnås	Se generella iakttagelser

Generella iakttagelser:

Stadsbyggnadsnämnden har 20 processmål och 19 åtaganden för 2023. Processmålen är uppdelade i fem processområden / processer. Majoriteten av processmålen har indikatorer. Vissa saknar dock ett målvärde för 2023, och andra har enbart en beskrivning.

Uppföljning av nämndens mål sker framför allt vid delårsrapport per sista augusti och vid årsredovisning. Därtill följs verksamheten upp i samband med delårsrapport 1 som avser perioden 1 januari till 31 mars. Av delårsrapporten framgår att arbete pågår med en stor del av nämndens åtaganden. Nämnden bedömer att måluppfyllelse kommer nås vid årets slut. I rapporten framgår att det finns vissa avvikelser jämfört med verksamhetsplanen. Inom verksamhetsområdet finns en större avvikelse som kan innebära ett hinder för att nå årets målsättning (detaljplanarbete har förskjutits på grund av upptäckt salamander).

Av delårsrapporten per sista augusti 2023 uppges att prognosen är att fyra av fem processområden uppnås fullt ut medan ett uppnås delvis. Elva av processmålen bedöms uppnås och åtta bedöms delvis uppnås. Ett processmål bedöms ej / utvärderas ej i delårsrapporten per sista augusti. Vidare framgår att samtliga åtaganden avslutats.

För en beskrivning av måluppfyllelsen i samband med årsredovisningen, se nästa sida.

5.8 Stadsbyggnadsnämnden

Generella iakttagelser:

Verksamhetsberättelsen innehåller en beskrivning till måluppfyllelsen och baseras på uppföljning av tillhörande indikatorer. I nedanstående tabell presenteras nämndens måluppfyllelse för processmålen som nämnden omfattas av samt åtagandena för 2023 utifrån verksamhetsberättelsen;

4-åriga processmål	1-åriga åtaganden
Totalt: 20 processmål	Totalt: 19 åtaganden*
11 av 20 processmål uppnås	13 av 19 åtaganden uppnås / har avslutats**
9 av 20 processmål uppnås delvis	0 av 19 åtaganden uppnås delvis / pågår
0 av 20 processmål uppnås ej	0 av 19 åtaganden uppnås ej
0 av 20 processmål bedöms ej	4 av 19 åtaganden har antingen ej påbörjats eller blivit försenat

* Det saknas en beskrivning av två åtaganden i årsredovisningen.

**Det noteras att fyra av åtagandena som nämnden bedömer som avslutade / uppnådda åtaganden inte har en 100 procentig färdiggrad.

5.8 Stadsbyggnadsnämnden

Ekonomistyrning och uppföljning	
Budget för 2023 antagen	Antagen 2023-08-18. Nämndens driftbudget framgår av verksamhetsplanen.
Nämnden följer upp det ekonomiska utfallet och prognoser under året	Ja
Nämnden får en analys av orsaker vid eventuella avvikelser från budget	Ja
Nämnden beslutar om åtgärder vid eventuella budgetavvikelser	Inga särskilda åtgärder framgår av mottagen dokumentation.

Helårsprognos per sista augusti	Resultat helår
- 4,1 mnkr	- 6,2 mnkr

Generella iakttagelser:

Nämnden har följt upp det ekonomiska resultatet per sista mars 2023, per sista augusti 2023 (delårsrapport) samt vid årsredovisning. I rapporten per sista mars uppges att nämnden redovisar ett negativt resultat om – 9,3 mnkr, varav – 7,2 mnkr allmänna kollektivtrafiken. Överskottet på 4,1 mnkr från föregående år är bokförd per sista mars. Helårsprognosen är en negativ budgetavvikelse om - 2,7 mnkr. Avvikelserna för helårsprognosen uppges bland annat bero på ökade kostnader för gatubelysning, kostnadshöjning för skolskjutsar samt ökade konsultkostnader. Nämnden aviserar även om en eventuell kostnadsökning inom den allmänna kollektivtrafiken, med anledning av borttagna skattelättnader för biogas från EU. Per sista mars finns en osäkerhet hur detta kommer att påverka nämndens utfall för 2023.

I delårsrapporten för 2023 redovisas en negativ budgetavvikelse om 1 18,0 mnkr vilket framför allt beror på kostnader hänförligt till allmänna kollektivtrafiken. Nämnden prognosticerar ett underskott om – 4,1 mnkr för helåret.

I årsredovisningen för 2023 redovisas en negativ budgetavvikelse om – 6,2 mnkr, vilket främst är hänförligt till högre kostnader för vinterväghållning.

5.8 Stadsbyggnadsnämnden

Intern kontroll	
Internkontrollplan 2023 antagen	Antagen 2023-08-18
Internkontrollplanen innehåller information om riskvärdering	Ja
Antal kontrollområden 2023	7
Antal kontrollområden inom område hållbar utveckling	2
Antal kontrollområden inom område effektiv organisation	5
Kommunövergripande kontrollområden är inkluderade i internkontrollplanen 2023	Det framgår inte om det finns kommunövergripande kontrollområden för 2023.
Uppföljning av internkontrollplan 2023	Ja, vid årsredovisning
Uppföljning har skett av samtliga kontrollområden 2023	Ja

Generella iakttagelser:

Stadsbyggnadsnämnden har beslutat om sju kontrollområden för 2023.

Av internkontrollplanen framgår riskvärdering utifrån sannolikhet och konsekvens för respektive risk. En av kontrollerna avser följsamhet till interna rutiner, två avser kontroll av inköp och användning av skyddsutrustning, en avser kontroll att skydds rond genomförts, två kontroller avser kontroll av att investeringsprojekt har en godkänd trafikanordningsplan och en avser kontroll att besiktning utförts.

Information om ansvarig för genomförande av kontrollmoment saknas för flera av kontrollmomenten i internkontrollplanen.

Uppföljning av interkontrollplanen sker vid årsredovisning. Samtliga kontrollområden har följts upp i samband med årsredovisningen. Redovisningen innehåller information om kontrollmoment, metod, resultat samt bedömning och eventuell åtgärd. Av uppföljningen framgår att inga allvarliga brister uppmärksammats i samband med kontrollerna. Tre av sju kontroller är delvis uppnådda, vilket innebär att åtgärd bedöms vara nödvändig.

5.8 Stadsbyggnadsnämnden, iakttagelser från nämnddialog

Verksamhetsstyrning och uppföljning

Vid dialogmötet uppges att de flesta av nämndens mål går att mäta med anledning av tydliga indikatorer, men att det finns utrymme för förbättring kopplat till målnivåer för vissa av målen. Vidare uppges att nämnden har rätt åtaganden och att de följs upp löpande. Det framförs även att nämndens mål är långsiktiga och vad verksamheten vill uppnå i framtiden / vilken förändring som ska ske.

Ekonomistyrning och uppföljning

Vid dialogmötet framförs att nämnden löpande får ta del av ekonomisk uppföljningen dels månatligen, dels vid delårsrapporter och årsredovisning. Per sista augusti redovisar nämnden en negativ budgetavvikelse om – 4 mnkr, vilket uppges bero på osäkerhetsfaktorer exempelvis väderprognoser. På dialogmötet framförs att nämnden följer utvecklingen, men att det framför allt är muntlig information från förvaltningen och inga särskilda beslut om åtgärder från nämnden. Däremot uppges att nämnden har tagit separata beslut vid behov, exempelvis investeringsbeslut eller omprioritering av medel.

Intern kontroll och uppföljning

På dialogmötet framförs att nämnden inter varit delaktig i internkontrollarbetet inför 2023, med anledning av att det är en ny nämnd från och med januari 2023. Däremot har nämnden deltagit i en workshop i arbetet med internkontrollplanen 2024.

Vid dialogmötet uppges att förvaltningen tar fram en bruttolista med riskområden för verksamheten, och ett förslag på kontrollområden utifrån dessa. Representanterna vid dialogmötet uppger att de sju kontrollområden som är med i internkontrollplanen 2023 är tillräckliga.

5.8 Stadsbyggnadsnämnden, bedömning per område

Bedömning verksamhetsstyrning och uppföljning:

Granskningen visar att nämnden har 20 processmål och 19 åtaganden för 2023. Nämnden har tolkat mål och de uppdrag som framgår av kommunfullmäktiges strategiska inriktning och årsplan 2023, och har i huvudsak brutit ned dessa i verksamhetsaktiviteter som fungerar som styrsignaler för verksamheten under 2023.

Samtliga mål följs upp i samband med årsredovisningen. Nämnden uppnår elva av 20 processmål och 13 av 19 åtaganden. Vi konstaterar att processmålen sträcker sig över en fyraårig period och att det till viss del saknas tydliga målnivåer och uppföljningsmått för 2023, vilket föranleder en bristfällig tydlighet i hur måluppfyllelsen bedöms över denna period. Vi bedömer att nämnden i allt väsentligt följt upp målen utifrån fasta uppföljningspunkter, men bedömer att det krävs en utveckling av indikatorerna i form av dess mätbarhet för att underlätta i uppföljningen av målen som helhet. Vår bedömning är således att nämndens måluppfyllelse är delvis tillfredsställande.

Bedömning ekonomistyrning och uppföljning:

Granskningen visar att nämnden följt upp verksamhetens ekonomi tertialvis. Nämnden redovisar ett underskott om – 6,2 mnkr för helåret 2023. Vi bedömer att erforderliga åtgärder och kravställan från nämnden i förhållande till redovisade avvikelser kan intensifieras framgent för att säkerställa en budget i balans.

Vår bedömning är att nämnden endast delvis säkerställt att verksamheten bedrivs på ett ekonomiskt tillfredsställande sätt.

Bedömning intern kontroll och uppföljning:

Granskningen visar att nämnden antagit en internkontrollplan för verksamhetsåret, som även följts upp i samband med årsredovisning. Information om ansvarig för genomförande av kontrollmoment saknas för flera av kontrollmomenten i internkontrollplanen.

Vi bedömer således att nämnden delvis har ett system för att säkerställa en tillräcklig uppföljning av intern kontroll, men att det finns utvecklingsbehov avseende internkontrollplanernas utformande.

5.9 Servicenämnden (SEN)

5.9 Servicenämnden

Verksamhetsstyrning och uppföljning	
Antagen verksamhetsplan 2023	Antagen 2022-12-08
Antal mål	5 processmål, 11 åtaganden
Nämndens mål har tydlig koppling till kommunfullmäktiges mål	Ja
Målen är formulerade så att de är mätbara	Delvis
Nämnden följer upp måluppfyllelsens utveckling under året	Ja
Vid avvikelser från måluppfyllelsen får nämnden en analys av orsaker till avvikelsen	Ja
Nämnden beslutar om åtgärder vid brister i måluppfyllelsen	Inga särskilda åtgärder framgår av mottagen dokumentation.
Nämndens mål för verksamheten uppnås	Se generella iakttagelser

Generella iakttagelser:

Servicenämnden har fem processmål och elva åtaganden för 2023. Processmålen är uppdelade i fem processområden / processer. Vissa processmål har indikatorer, andra har beskrivningar. De indikatorer som har beskrivningar saknar konkreta målnivåer för 2023.

Uppföljning av nämndens mål sker framför allt vid delårsrapport per sista augusti och vid årsredovisning. Därtill följs verksamheten upp i samband med delårsrapport 1 som avser perioden 1 januari till 31 mars. Delårsrapport 1 innehåller en beskrivning av avvikelser inom respektive område. Av rapporten framgår bland annat att servicenämnden inväntar övriga nämnders risk- och sårbarhetsanalyser för att komma vidare i krisberedskapsarbetet avseende kontinuitetsplaner. Sjukfrånvaron har även varit högre än målnivån.

Av delårsrapporten per sista augusti 2023 uppges att prognosen är att tre av fem processområden uppnås fullt ut medan ett uppnås delvis. Tre processmål bedöms uppnås och två bedöms delvis uppnås. Vidare framgår att samtliga åtaganden avslutats.

För en beskrivning av måluppfyllelsen i samband med årsredovisningen, se nästa sida.

5.9 Servicenämnden

Generella iakttagelser:

Verksamhetsberättelsen innehåller en beskrivning till måluppfyllelsen och baseras på uppföljning av tillhörande indikatorer. I nedanstående tabell presenteras nämndens måluppfyllelse för processmålen som nämnden omfattas av samt åtagandena för 2023 utifrån verksamhetsberättelsen;

4-åriga processmål	1- åriga åtaganden
Totalt: 5 processmål	Totalt: 11 åtaganden
4 av 5 processmål uppnås	9 av 11 åtaganden uppnås / har avslutats
1 av 5 processmål uppnås delvis	0 av 11 åtaganden uppnås delvis / pågår
0 av 5 processmål uppnås ej	0 av 11 åtaganden uppnås ej
0 av 5 processmål bedöms ej	2 av 11 åtaganden har antingen ej påbörjats eller blivit försenat

5.9 Servicenämnden

Ekonomistyrning och uppföljning	
Budget för 2023 antagen	Antagen 2022-12-08. Nämndens driftbudget framgår av verksamhetsplanen.
Nämnden följer upp det ekonomiska utfallet och prognoser under året	Ja
Nämnden får en analys av orsaker vid eventuella avvikelser från budget	Ja
Nämnden beslutar om åtgärder vid eventuella budgetavvikelser	Inga särskilda åtgärder framgår av mottagen dokumentation

Helårsprognos per sista augusti	Resultat helår
+ 1,0 mnkr	- 14,9 mnkr

Generella iakttagelser:

Nämnden har följt upp det ekonomiska resultatet per sista mars 2023, per sista augusti 2023 (delårsrapport) samt vid årsredovisning. I rapporten per sista mars redovisar nämnden ett underskott om – 19,5 mnkr per sista mars, men prognosticerar en helårsprognos budget i balans. I helårsprognosen ingår ett uttag ur resultatfonden med + 4,8 mnkr*. Av delårsrapport 1 framgår att avvikelsen beror på ökade kostnader för IT-säkerhet, högre kostnader för tillfälligt inhyrd personal samt ökade kostnader för utveckling av processer.

I delårsrapporten per sista augusti 2023 redovisas en positiv budgetavvikelse om 0,4 mnkr. Avvikelsen uppges bland annat bero på lägre personalkostnader. Nämnden prognosticerar ett överskott om 1,0 mnkr för helåret, inklusive uttag ur resultatfond med 4,8 mnkr. Exklusive resultatfonden är det prognosticerade utfallet – 3,8 mnkr.

I årsredovisningen för 2023 redovisas ett underskott om – 14,9 mnkr inklusive uttag ur resultatfonden med 4,8 mnkr. Avvikelsen uppges framför allt bero på stora intäktstapp.

** Av delårsrapport 1 framgår att rapporten lämnas innan bokföringen för mars vilket innebär att budgetavvikelsen för mars 2023 kan komma att avvika mot definitivt utfall.*

5.9 Servicenämnden

Intern kontroll	
Internkontrollplan 2023 antagen	Antagen 2022-12-08
Internkontrollplanen innehåller information om riskvärdering	Ja
Antal kontrollområden 2023	4
Antal kontrollområden inom område kvalitetsutveckling, säkerhet, kompetensförsörjning	3
Antal kontrollområden inom område ekonomi och redovisning	1
Kommunövergripande kontrollområden är inkluderade i internkontrollplanen 2023	Det framgår inte om det finns kommunövergripande kontrollområden för 2023.
Uppföljning av internkontrollplan 2023	Ja, vid delårsrapport och årsredovisning
Uppföljning har skett av samtliga kontrollområden 2023	Ja

Generella iakttagelser:

Servicenämnden har beslutat om fyra kontrollområden för 2023.

Internkontrollplanen innehåller en beskrivning av respektive riskområde. Tre av fyra risker har bedömts som allvarliga. Tre av kontrollerna är stickprovskontroll på handlingar, utbetalningar och gjorda inköp. En av kontrollerna avser hög personalomsättning och sjukskrivningar. Den sistnämnda kontrollen saknar kontrollmoment, frekvens och metod. Information om ansvarig för genomförande av kontrollmoment saknas för flera av kontrollmomenten i internkontrollplanen.

Uppföljning av internkontrollplanen sker i delårsrapporten per sista augusti och vid årsredovisning. Samtliga kontroller har genomförts utan avvikelse. Årsredovisningen innehåller en beskrivning av genomförda kontroller. Samtliga kontrollmoment har genomförts utan avvikelse även vid helåret.

5.9 Servicenämnden, iakttagelser från nämnddialog

Verksamhetsstyrning och uppföljning

Vid dialogmötet uppges att det finns en svårighet avseende mätbarheten i några av målen, med anledning av avsaknad av tydliga indikatorer och målnivåer. Representerarna vid dialogmötet uppger att det generellt sett finns en utmaning att hitta mätbara tal, och att dessa ska vara relevanta för verksamheten.

Nämndens mål följs upp enligt kommunens årshjul, det vill säga genom delårsrapporter och årsredovisning.

Ekonomistyrning och uppföljning

Vid dialogmötet uppges att det har pågått ett arbete för att nå en ekonomi i balans. Arbetet har exempelvis inneburit att genomföra en översyn av måltidsservicen och hur detta ska hanteras mellan verksamheterna.

Intern kontroll och uppföljning

Vid dialogmötet uppges att nämnden har varit delaktig i internkontrollprocessen i den mån att diskussion skett om vilka risker som är relevanta för verksamheten. Förvaltningen presenterar därefter ett förslag på risker och kontrollområden. Dessa beslutas sedan av nämnden. Vidare uppges att det har skett en workshop där nämnden även har varit delaktiga i graderingen av sannolikhet och konsekvens.

På dialogmötet uppges att de kontrollområden som finns i nämndens internkontrollplan är tillräckliga, och att ambitionsnivån inte styrs av antal kontrollområden utan snarare utifrån relevans för verksamheten.

5.9 Servicenämnden, bedömning per område

Bedömning verksamhetsstyrning och uppföljning:

Granskningen visar att nämnden har fem processmål och elva åtaganden för 2023. Nämnden har tolkat mål och de uppdrag som framgår av kommunfullmäktiges strategiska inriktning och årsplan 2023, och har i huvudsak brutit ned dessa i verksamhetsaktiviteter som fungerar som styrsignaler för verksamheten under 2023.

Samtliga mål följs upp i samband med årsredovisningen. Nämnden uppnår fyra av fem processmål och nio av elva åtaganden. Vi konstaterar att processmålen sträcker sig över en fyraårig period och att det till viss del saknas tydliga målnivåer och uppföljningsmått för 2023, vilket föranleder en bristfällig tydlighet i hur måluppfyllelsen bedöms över denna period. Vi bedömer att nämnden i allt väsentligt följt upp målen utifrån fasta uppföljningspunkter, men bedömer att det krävs en utveckling av indikatorerna i form av dess mätbarhet för att underlätta i uppföljningen av målen som helhet. Vår bedömning är således att nämndens måluppfyllelse är delvis tillfredsställande.

Bedömning ekonomistyrning och uppföljning:

Granskningen visar att nämnden följt upp verksamhetens ekonomi tertialvis. Nämnden redovisar ett underskott om – 14,9 mnkr för helåret 2023, trots en positiv prognos per sista augusti. Vi bedömer att erforderliga åtgärder och kravställan från nämnden i förhållande till redovisade avvikelser kan intensifieras framgent för att säkerställa en budget i balans.

Vår bedömning är att nämnden endast delvis säkerställt att verksamheten bedrivs på ett ekonomiskt tillfredsställande sätt.

Bedömning intern kontroll och uppföljning:

Granskningen visar att nämnden antagit en internkontrollplan för verksamhetsåret, som även följts upp i samband med delårs- och årsredovisning. Några av kontrollmomenten saknar tillhörande information om metod, frekvens samt ansvarig för genomförande av kontrollmoment.

Vi bedömer således att nämnden delvis har ett system för att säkerställa en tillräcklig uppföljning av intern kontroll, men att det finns utvecklingsbehov avseende internkontrollplanernas utformande.

5.10 Socialnämnden (SN)

5.10 Socialnämnden

Verksamhetsstyrning och uppföljning	
Antagen verksamhetsplan 2023	Antagen 2022-12-13
Antal mål	10 processmål, 19 åtaganden
Nämndens mål har en tydlig koppling till kommunfullmäktiges mål	Ja
Målen är formulerade så att de är mätbara	Delvis
Nämnden följer upp måluppfyllelsens utveckling under året	Ja
Vid avvikelser från måluppfyllelsen får nämnden en analys av orsaker till avvikelsen	Ja
Nämnden beslutar om åtgärder vid brister i måluppfyllelsen	Se generella iakttagelser
Nämndens mål för verksamheten uppnås	Se generella iakttagelser

Generella iakttagelser:

Socialnämnden har tio processmål och 19 åtaganden för 2023. Processmålen är uppdelade i sex processområden / processer. Majoriteten av processmålen har tillhörande indikatorer. Flera av indikatorerna saknar dock målnivåer för 2023.

Uppföljning av nämndens mål sker framför allt vid delårsrapport per sista augusti och vid årsredovisning. Därtill följs verksamheten upp i samband med delårsrapport 1 som avser perioden 1 januari till 31 mars.

Delårsrapport 1 innehåller en beskrivning av avvikelser inom respektive område. Av rapporten framgår en större avvikelse, att samtliga externa placeringsformer och insatser för delåret ligger över budget, med anledning av ett högt inflöde till förvaltningen, flertalet akuta placeringar samt svårigheter med matchning. Av rapporten framgår att förvaltningen satt in ett antal åtgärder i beslutsprocess och arbetssätt vad gäller vuxenvård och vården för barn och unga.

Av delårsrapporten per sista augusti 2023 framgår att nämnden bedömer att fyra processområden delvis uppnås, att ett område uppnås samt att ett ej uppnås. Två processmål bedöms uppnås, ett bedöms delvis uppnås och ett bedöms ej uppnås. Sex processmål bedöms ej / utvärderas ej per sista augusti. Vidare framgår att arbete med 18 åtagande pågår och att ett avslutats.

För en beskrivning av måluppfyllelsen i samband med årsredovisningen, se nästa sida.

5.10 Socialnämnden

Generella iakttagelser:

Verksamhetsberättelsen innehåller en beskrivning till måluppfyllelsen och baseras på uppföljning av tillhörande indikatorer. I nedanstående tabell presenteras nämndens måluppfyllelse för processmålen som nämnden omfattas av samt åtagandena för 2023 utifrån verksamhetsberättelsen;

4-åriga processmål	1- åriga åtaganden
Totalt: 10 processmål	Totalt: 19 åtaganden*
2 av 10 processmål uppnås	10 av 19 åtaganden uppnås / har avslutats
7 av 10 processmål uppnås delvis	8 av 19 åtaganden uppnås delvis / pågår
1 av 10 processmål uppnås ej	0 av 19 åtaganden uppnås ej
1 av 10 processmål bedöms ej	0 av 19 åtaganden har antingen ej påbörjats eller blivit försenat

* Det saknas uppföljning av ett åtagande i årsredovisningen.

5.10 Socialnämnden

Ekonomistyrning och uppföljning	
Budget för 2023 antagen	Antagen 2022-12-13. Nämndens driftbudget framgår av verksamhetsplanen.
Nämnden följer upp det ekonomiska utfallet och prognoser under året	Ja
Nämnden får en analys av orsaker vid eventuella avvikelser från budget	Ja
Nämnden beslutar om åtgärder vid eventuella budgetavvikelser	Se generella iakttagelser
Helårsprognos per sista augusti	Resultat helår
- 46,7 mnkr	- 41,8 mnkr

Generella iakttagelser:

Nämnden har följt upp det ekonomiska resultatet per sista mars 2023, per sista augusti 2023 (delårsrapport) samt vid årsredovisning. I rapporten per sista mars redovisar nämnden en negativ budgetavvikelse om - 8,9 mnkr per sista mars. Nämnden prognosticerar en negativ budgetavvikelse om - 38,6 mnkr för helåret. Kostnadsavvikelsen per sista mars beror framför allt på en fortsatt hög kostnad för köp av verksamhet. De största avvikelserna för helåret är prognosen för köp av verksamhet - 23 mnkr samt prognosen för familjehemsvård på - 20 mnkr.

I delårsrapporten per sista augusti 2023 uppges att socialnämndens mål att socialnämndens mål att nå en budget i balans är fortsatt utmanande. Nämnden redovisar ett negativt resultat om - 29,3 mnkr. De största avvikelserna avser köp av verksamhet samt avvikelser för familjehemsvård vilket orsakas av nya arvoderingsnivåer, ökat antal placeringar samt en lågt satt budget för denna typ av insats. Nämndens helårsprognos är - 46,7 mnkr. Sedan maj 2023 pågår åtgärder kopplat till omställningspaket gällande hemmaplansvård, i ett led att säkerställa en budget i balans. I december 2023 beslutade socialnämnden om vidare effektiviseringar och tydliggöranden inom vuxenvården i enlighet med ett åtgärds paket.

I årsredovisningen för 2023 redovisas att socialnämnden har genomfört ett antal omställningar av framför allt vuxenvården under perioden 2021-2023, med fokus på bästa möjliga insats till rätt kostnad på rätt nivå i rätt tid. Socialnämnden redovisar en negativ budgetavvikelse om - 41,8 mnkr. De största avvikelserna finns inom köp av tjänst där avvikelsen är - 32,3 mnkr och avvikelse för familjehemsvård om - 25 mnkr.

5.10 Socialnämnden

Intern kontroll	
Internkontrollplan 2023 antagen	Antagen 2022-12-13
Internkontrollplanen innehåller information om riskvärdering	Ja
Antal kontrollområden 2023	5
Antal kontrollområden inom område hållbar utveckling	4
Antal kontrollområden inom område effektiv organisation	1
Kommunövergripande kontrollområden är inkluderade i internkontrollplanen 2023	Det framgår inte om det finns kommunövergripande kontrollområden för 2023.
Uppföljning av internkontrollplan 2023	Ja, vid årsredovisning
Uppföljning har skett av samtliga kontrollområden 2023	Ja

Generella iakttagelser:

Socialnämnden har beslutat om fem kontrollområden för 2023.

Internkontrollplanen innehåller en beskrivning av respektive riskområde. Tre av fem risker har bedömts som mycket allvarliga och två som allvarliga. Två av kontrollerna avser följsamhet till styrande och stödjande dokument / riktlinjer, två kontroller avser handläggningstider, utredningstider och fördröjd vård och en av kontrollerna avser kontroll av beviljade och avslagna beslut om bostadssociala kontrakt.

Information om ansvarig för genomförande av kontrollmoment saknas för flera av kontrollmomenten i internkontrollplanen.

Uppföljning av internkontrollplanen sker vid årsredovisning. Samtliga kontrollområden har följts upp i samband med årsredovisningen. Redovisningen innehåller information om kontrollmoment, metod, resultat samt bedömning och eventuell åtgärd.

Av uppföljningen framgår en beskrivning av avvikelser gällande kontrollmoment avseende kontroll av efterlevnad av riktlinjer, styrande och stödjande dokument. Två av fem kontroller är delvis uppnådda, vilket innebär att åtgärd bedöms vara nödvändig.

5.10 Socialnämnden, iakttagelser från nämnddialog

Verksamhetsstyrning och uppföljning

Vid dialogmötet uppges att nämnden har ett antal processmål och åtaganden för 2023. Vidare uppges att målen är strategiska och långsiktiga, varpå arbete för att uppnå målen sker över tid. Vidare uppges att målen utvärderas utifrån en sammanställning av de aktiviteter som genomförs under året. Mål och aktiviteter följs framför allt upp i delårsrapporten per sista augusti och vid årsredovisning.

Verksamhetsuppföljning sker månatligen på nämndsammanträden. Förvaltningen redovisar vid dessa tillfällen uppföljning avseende orosanmälningar och statistik utifrån de aktiviteter som genomförts under månaden.

Ekonomistyrning och uppföljning

Vid dialogmötet uppges att nämnden prognosticerar en negativ årsprognos om – 46,7 mnkr, vilket framför allt beror på köp av verksamhet, familjehemsvård och ett ökat antal placeringar. Vidare uppges att förvaltningen har fått ett uppdrag från nämnden att ta fram underlag för kostnad per brukare. Underlaget visar på vilka utmaningar det finns i verksamheten. Exempelvis har nedskärningar och omprioriteringar genomförts. En omorganisering har även genomförts. Vidare framgår att gemensamma analyser av underskottet sker mellan chefer i förvaltningen inför uppföljning till nämnd. Arbete med detta och för att få en ekonomi i balans pågår framgent.

Intern kontroll och uppföljning

Vid dialogmötet uppges att flera av ledamöterna i nämnden är ny från och med 2023, vilket resulterat i att flera inte varit involverade i internkontrollarbetet inför 2023. De nya ledamöterna har fått information om internkontrollprocessen. Vidare uppges att det har blivit ett större engagemang från nämnden avseende detta från år till år.

På dialogmötet framförs att den egenkontroll som genomförs i verksamheten identifierar risker som sedan implementeras i internkontrollplanen.

5.10 Socialnämnden, bedömning per område

Bedömning verksamhetsstyrning och uppföljning:

Granskningen visar att nämnden har tio processmål och 19 åtaganden för 2023. Nämnden har tolkat mål och de uppdrag som framgår av kommunfullmäktiges strategiska inriktning och årsplan 2023, och har i huvudsak brutit ned dessa i verksamhetsaktiviteter som fungerar som styrsignaler för verksamheten under 2023.

Samtliga mål följs upp i samband med årsredovisningen. Nämnden uppnår två av tio processmål och tio av 19 åtaganden. Vi konstaterar att processmålen sträcker sig över en fyraårig period och att det till viss del saknas tydliga målnivåer och uppföljningsmått för 2023, vilket föranleder en bristfällig tydlighet i hur måluppfyllelsen bedöms över denna period. Vi bedömer att nämnden i allt väsentligt följt upp målen utifrån fasta uppföljningspunkter, men bedömer att det krävs en utveckling av indikatorerna i form av dess mätbarhet för att underlätta i uppföljningen av målen som helhet. Vår bedömning är således att nämndens måluppfyllelse är delvis tillfredsställande.

Bedömning ekonomistyrning och uppföljning:

Granskningen visar att nämnden följt upp verksamhetens ekonomi tertialvis. Nämnden redovisar ett underskott om – 41,8 mnkr för helåret 2023. Vi bedömer att erforderliga åtgärder och kravställan från nämnden i förhållande till redovisade avvikelser kan intensifieras framgent för att säkerställa en budget i balans.

Vår bedömning är att nämnden endast delvis säkerställt att verksamheten bedrivs på ett ekonomiskt tillfredsställande sätt.

Bedömning intern kontroll och uppföljning:

Granskningen visar att nämnden antagit en internkontrollplan för verksamhetsåret, som även följts upp i samband med årsredovisning. Information om ansvarig för genomförande av kontrollmoment saknas för flera av kontrollmomenten i internkontrollplanen.

Vi bedömer således att nämnden delvis har ett system för att säkerställa en tillräcklig uppföljning av intern kontroll, men att det finns utvecklingsbehov avseende internkontrollplanernas utformande.

5.11 Torshälla stadsnämnd (TSN)

5.11 Torshälla stadsnämnd

Verksamhetsstyrning och uppföljning	
Antagen verksamhetsplan 2023	2022-12-07
Antal mål	10 processmål, 12 åtaganden
Nämndens mål har tydlig koppling till kommunfullmäktiges mål	Ja
Målen är formulerade så att de är mätbara	Delvis
Nämnden följer upp måluppfyllelsens utveckling under året	Ja
Vid avvikelser från måluppfyllelsen får nämnden en analys av orsaker till avvikelsen	Inga särskilda avvikelser framgår av mottagen dokumentation
Nämnden beslutar om åtgärder vid brister i måluppfyllelsen	Inga särskilda åtgärder framgår av mottagen dokumentation
Nämndens mål för verksamheten uppnås	Se generella iakttagelser.

Generella iakttagelser:

Torshälla stadsnämnd har tio processmål och tolv åtaganden för 2023. Processmålen är uppdelade i sex processområden / processer. Vissa av nämndens processmål har tillhörande indikatorer och målnivåer för 2023, medan andra saknar indikatorer och beskrivning.

Uppföljning av nämndens mål sker framför allt vid delårsrapport per sista augusti och vid årsredovisning. Därtill följs verksamheten upp i samband med delårsrapport 1 som avser perioden 1 januari till 31 mars. Av delårsrapport 1 framgår en rapportering med fokus på avvikelser inom områdena verksamhet och ekonomi. En beskrivning av område medarbetare saknas. Av rapporten framgår att arbete med åtagandena pågår. Nämnden bedömer att måluppfyllelse kommer nås vid årets slut.

Av delårsrapporten per sista augusti 2023 uppges att fem processområden bedöms uppnås medan ett bedöms delvis uppnås. Sju processmål bedöms uppnås och tre bedöms delvis uppnås. Ett processmål bedöms ej / utvärderas ej per sista augusti. Vad gäller åtagandena pågår arbete med sex åtaganden, fem är avslutade och arbete med ett åtagande är försenat.

För en beskrivning av måluppfyllelsen i samband med årsredovisningen, se nästa sida.

5.11 Torshälla stadsnämnd

Generella iakttagelser:

Verksamhetsberättelsen innehåller en beskrivning till måluppfyllelsen och baseras på uppföljning av tillhörande indikatorer. I nedanstående tabell presenteras nämndens måluppfyllelse för processmålen som nämnden omfattas av samt åtagandena för 2023 utifrån verksamhetsberättelsen;

4-åriga processmål	1- åriga åtaganden
Totalt: 10 processmål	Totalt: 12 åtaganden
7 av 10 processmål uppnås	9 av 12 åtaganden uppnås / har avslutats
3 av 10 processmål uppnås delvis	0 av 12 åtaganden uppnås delvis / pågår
0 av 10 processmål uppnås ej	0 av 12 åtaganden uppnås ej
0 av 10 processmål bedöms ej	3 av 12 åtaganden har antingen ej påbörjats eller blivit försenat

5.11 Torshälla stadsnämnd

Ekonomistyrning och uppföljning	
Budget för 2023 antagen	2022-12-07. Nämndens driftbudget framgår av verksamhetsplanen.
Nämnden följer upp det ekonomiska utfallet och prognoser under året	Ja
Nämnden får en analys av orsaker vid eventuella avvikelser från budget	Ja
Nämnden beslutar om åtgärder vid eventuella budgetavvikelser	Inga särskilda åtgärder framgår av mottagen dokumentation.

Helårsprognos per sista augusti	Resultat helår
+ 1,8 mnkr	+ 5,0 mnkr

Generella iakttagelser:

Nämnden har följt upp det ekonomiska resultatet per sista mars 2023, per sista augusti 2023 (delårsrapport) samt vid årsredovisning. I rapporten per sista mars uppges att nämnden redovisar ett positivt resultat om + 0,8 mnkr per sista mars. Anledningen till överskottet uppges bero på utvecklingen av hamnen samt överförda överskott från föregående år. Helårsprognosen är en negativ budgetavvikelse om – 0,3 mnkr på grund av en kostnadsökning för gatubelysning.

I delårsrapporten per sista augusti 2023 redovisas en positiv budgetavvikelse om 4,9 mnkr. Nämnden prognosticerar en helårsprognos om 1,8 mnkr.

I årsredovisningen för 2023 redovisas en positiv budgetavvikelse om 5,0 mnkr. Samtliga delar har positiva avvikelser där nämndansvaret redovisar 2,3 mnkr, TSN stadsbyggnad 1,8 mnkr och TSN Kultur- och fritidsförvaltningen 0,9 mnkr. Avvikelserna beror främst på lägre nämndarvoden, lägre kostnader för utvecklingen av Torshälla hamn än budgeterat samt lägre verksamhetskostnader.

5.11 Torshälla stadsnämnd

Intern kontroll	
Internkontrollplan 2023 antagen	2022-12-07
Internkontrollplanen innehåller information om riskvärdering	Ja
Antal kontrollområden 2023	3
Antal kontrollområden inom område ekonomi/administration	3
Kommunövergripande kontrollområden är inkluderade i internkontrollplanen 2023	Det framgår ej om det finns kommunövergripande kontrollområden för 2023.
Uppföljning har skett av samtliga kontrollområden 2023	Ja
Uppföljning har skett av samtliga kontrollområden 2023	Ja

Generella iakttagelser:

Torshälla stadsnämnd har beslutat om tre kontrollområden för 2023.

Internkontrollplanen innehåller en beskrivning av respektive riskområde. En av tre risker har bedömts som allvarlig. En av kontrollerna avser följsamhet till rutiner avseende hot och våld, medan två kontroller avser kontroll av att det genomförs besiktningar för att undvika brister i säkerheten för invånare som vistas på allmänna platser i kommunen.

Information om ansvarig för genomförande av kontrollmoment saknas för flera av kontrollmomenten i internkontrollplanen.

Uppföljning av interkontrollplanen sker vid årsredovisning. Samtliga kontrollområden har följts upp i samband med årsredovisningen. Redovisningen innehåller information om kontrollmoment, metod, resultat samt bedömning och eventuell åtgärd.

Av uppföljningen framgår att inga allvarliga brister uppmärksammats.

En av tre kontroller är delvis uppnådd, vilket innebär att åtgärd bedöms vara nödvändig. Kontrollen avser kontroll att godkänd trafikordningsplan finns för de investeringsobjekt som byggs av stadsbyggnadsförvaltningen.

5.11 Torshälla stadsnämnd, iakttagelser från nämnddialog

Verksamhetsstyrning och uppföljning

Vid dialogmötet uppges att nämnden får ta del av verksamhetsuppföljning och uppföljning av nämndens mål vid delårsrapporter och vid årsredovisning. Vidare uppges att det är svårt att bedöma måluppfyllelse tidigt under året, eftersom att aktiviteter pågår under hela året.

Ekonomistyrning och uppföljning

Vid dialogmötet uppges att nämnden prognosticerar en ekonomi i balans per sista augusti. Vidare uppges att nämnden arbetar för att hålla ned kostnaderna i verksamheten, bland annat genom att genomföra nämndsammanträdena i centrala Eskilstuna och ej i Torshälla.

Intern kontroll och uppföljning

Vid dialogmötet uppges att en årlig workshop genomförs inför framtagande av verksamhetsplanen. Hela nämnden deltar på denna workshop enligt uppgift. Det sker även utbildningsdagar i början av året, där en av punkterna som tas upp är internkontrollplan.

På dialogmötet uppges att nämndens kontrollområden ofta är desamma som kultur- och fritidsnämndens och stadsbyggnadsnämndens områden. Detta med anledning av att identifierade risker inte alltid är Torshälla-specifika, utan berör ofta de delar som avser kultur- och fritid och stadsbyggnad.

Internkontrollplanen följs upp i delårsrapporten per sista augusti.

5.11 Torshälla stadsnämnd, bedömning per område

Bedömning verksamhetsstyrning och uppföljning:

Granskningen visar att nämnden har tio processmål och tolv åtaganden för 2023. Nämnden har tolkat mål och de uppdrag som framgår av kommunfullmäktiges strategiska inriktning och årsplan 2023, och har i huvudsak brutit ned dessa i verksamhetsaktiviteter som fungerar som styrsignaler för verksamheten under 2023.

Samtliga mål följs upp i samband med årsredovisningen. Nämnden uppnår sju av tio processmål och nio av tolv åtaganden. Vi konstaterar att processmålen sträcker sig över en fyraårig period och att det till viss del saknas tydliga målnivåer och uppföljningsmått för 2023, vilket föranleder en bristfällig tydlighet i hur måluppfyllelsen bedöms över denna period. Vi bedömer att nämnden i allt väsentligt följt upp målen utifrån fasta uppföljningspunkter, men bedömer att det krävs en utveckling av indikatorerna i form av dess mätbarhet för att underlätta i uppföljningen av målen som helhet. Vår bedömning är således att nämndens måluppfyllelse är delvis tillfredsställande.

Bedömning ekonomistyrning och uppföljning:

Granskningen visar att nämnden följt upp verksamhetens ekonomi tertialvis. Vi noterar att nämnden redovisar ett överskott om 5,0 mnkr. Nämnden har fått en redogörelse och analys av orsaker till överskottet. Vi bedömer att nämnden kan beakta dessa orsaker till överskottet i framtida budgetarbete.

Vår bedömning är att nämnden har säkerställt att verksamheten bedrivits på ett ekonomiskt tillfredsställande sätt.

Bedömning intern kontroll och uppföljning:

Granskningen visar att nämnden antagit en internkontrollplan för verksamhetsåret, som även följts upp i samband med årsredovisning. Information om ansvarig för genomförande av kontrollmoment saknas för flera av kontrollmomenten i internkontrollplanen.

Vi bedömer således att nämnden delvis har ett system för att säkerställa en tillräcklig uppföljning av intern kontroll, men att det finns utvecklingsbehov avseende internkontrollplanernas utformande.

5.12 Vård- och omsorgsnämnden (VON)

5.12 Vård- och omsorgsnämnden

Verksamhetsstyrning och uppföljning	
Antagen verksamhetsplan 2023	Antagen, 2022-12-14
Antal mål	7 processmål, 31 åtaganden
Nämndens mål har tydlig koppling till kommunfullmäktiges mål	Ja
Målen är formulerade så att de är mätbara	Ja
Nämnden följer upp måluppfyllelsens utveckling under året	Ja
Vid avvikelser från måluppfyllelsen får nämnden en analys av orsaker till avvikelsen	Ja
Nämnden beslutar om åtgärder vid brister i måluppfyllelsen	Inga särskilda åtgärder framgår av mottagen dokumentation.
Nämndens mål för verksamheten uppnås	Se generella iakttagelser

Generella iakttagelser:

Vård- och omsorgsnämnden har sju processmål och 31 åtaganden för 2023. Processmålen är uppdelade i sex processområden / processer. Samtliga processmål har tillhörande indikatorer och målnivåer för 2023.

Uppföljning av nämndens mål sker framför allt vid delårsrapport per sista augusti och vid årsredovisning. Därtill följs verksamheten upp i samband med delårsrapport 1 som avser perioden 1 januari till 31 mars. Delårsrapport 1 innehåller en beskrivning av avvikelser inom respektive område. Av rapporten framgår att det finns utmaningar att förändra arbetssätt inom äldreomsorgen med anledning av en utmanande kompetensförsörjning. Alla aktiviteter som syftar till att säkerställa en långsiktig kompetensförsörjning är ej påbörjade enligt plan. Sjukfrånvaron under perioden har minskat i jämförelse med föregående år.

Av delårsrapporten per sista augusti 2023 framgår att nämnden prognosticerar att två av processområdena uppnås, två delvis uppnås och att två ej uppnås. Vad gäller åtagandena har 30 åtaganden avslutats och ett är försenat.

För en beskrivning av måluppfyllelsen i samband med årsredovisningen, se nästa sida.

5.12 Vård- och omsorgsnämnden

Generella iakttagelser:

Verksamhetsberättelsen innehåller en beskrivning till måluppfyllelsen och baseras på uppföljning av tillhörande indikatorer. I nedanstående tabell presenteras nämndens måluppfyllelse för processmålen som nämnden omfattas av samt åtagandena för 2023 utifrån verksamhetsberättelsen;

4-åriga processmål	1- åriga åtaganden
Totalt: 7 processmål	Totalt: 31 åtaganden
0 av 7 processmål uppnås	29 av 31 åtaganden uppnås / har avslutats
0 av 7 processmål uppnås delvis	0 av 31 åtaganden uppnås delvis / pågår
0 av 7 processmål uppnås ej	0 av 31 åtaganden uppnås ej
7 av 7 mål processmål bedöms ej*	2 av 31 åtaganden har antingen ej påbörjats eller blivit försenat

* Det saknas en samlad bedömning och måluppfyllelse enligt kommunens definitioner per processmål i årsredovisningen. Det framgår en beskrivning av måluppfyllelsen i löpande text. Därtill görs en bedömning för processområdet. Två processområden uppnås ej (ekonomi och medarbetare). Två processområden uppnås delvis (äldreomsorg och hälso- och sjukvård) och två uppnås fullt ut (funktionshinder och processkvalitet).

5.12 Vård- och omsorgsnämnden

Ekonomistyrning och uppföljning	
Budget för 2023 antagen	2022-12-14. Nämndens driftbudget framgår av verksamhetsplanen.
Nämnden följer upp det ekonomiska utfallet och prognoser under året	Ja
Nämnden får en analys av orsaker vid eventuella avvikelser från budget	Ja
Nämnden beslutar om åtgärder vid eventuella budgetavvikelser	Inga särskilda åtgärder framgår av mottagen dokumentation

Helårsprognos per sista augusti	Resultat helår
- 40,0 mnkr	- 55,0 mnkr

Generella iakttagelser:

Nämnden har följt upp det ekonomiska resultatet per sista mars 2023, per sista augusti 2023 (delårsrapport) samt vid årsredovisning. I rapporten per sista mars redovisar nämnden ett negativt resultat på – 20,6 mnkr.

Nämnden prognosticerar en negativ budgetavvikelse för helåret om – 40 mnkr. Avvikelsen för helåret uppges bero på flera års effektiviseringar tillsammans med förändrade förutsättningar inom arbetsrätten.

De största avvikelserna för helåret finns inom äldreomsorgen, då ordinärt boende redovisar en prognos på – 29,4 kronor med anledning av ökade personalkostnader på grund av ökade volymer och särskilt boende (SÄBO) redovisar en prognos på 19,3 mnkr, med anledning av omställning av nattbemanning.

I delårsrapporten per sista augusti 2023 redovisas en negativ budgetavvikelse om – 44,4 mnkr. Nämnden prognosticerar ett underskott för helåret om -40,0 mnkr. Avvikelserna uppges vara desamma som vid delår 1.

I årsredovisningen för 2023 redovisas en negativ budgetavvikelse om – 55,0 mnkr, vilket är – 15,0 mnkr sämre än vid prognosen per sista augusti. Större avvikelser jämfört med budget uppges vara ökade overtidskostnader, höga personalkostnader, ökade kostnader i samband med volymminskning, svårighet i personalförsörjning samt ökad vårdtyngd. Den största avvikelsen finns inom äldreomsorgen, som redovisar ett resultat på – 61,7 mnkr. Även inom funktionshinderområdet redovisas en stor avvikelse på – 28,4 mnkr.

5.12 Vård- och omsorgsnämnden

Intern kontroll	
Internkontrollplan 2023 antagen	Antagen, 2022-12-14
Internkontrollplanen innehåller information om riskvärdering	Ja
Antal kontrollområden 2023	6
Antal kontrollområden inom område hållbar utveckling	5
Antal kontrollområden inom område effektiv organisation	1
Kommunövergripande kontrollområden är inkluderade i internkontrollplanen 2023	Det framgår inte om det finns kommunövergripande kontrollområden för 2023.
Uppföljning av internkontrollplan 2023	Ja, vid delårsrapport per sista augusti och vid årsredovisning
Uppföljning har skett av samtliga kontrollområden 2023	Ja

Generella iakttagelser:

Vård- och omsorgsnämnden har beslutat om sex kontrollområden för 2023.

Internkontrollplanen innehåller en beskrivning av respektive riskområde. Samtliga risker har bedömts som allvarliga.

Fyra områden avser kontroll av interna rutiner och hantering av avvikelser, ett område avser kontroll om att brukarna ska ha en fast omsorgskontakt och en avser följsamhet till krav för barnrätt.

Information om ansvarig för genomförande av kontrollmoment saknas för flera av kontrollmomenten i internkontrollplanen.

Uppföljning av internkontrollplanen sker i delårsrapporten per sista augusti och vid årsredovisning. Två kontroller har genomförts per sista augusti. Granskningen visade på avvikelse och åtgärder vidtas under året.

Samtliga kontrollområden har följts upp i samband med årsredovisningen. Redovisningen innehåller information om kontrollmoment, metod, resultat samt bedömning och eventuell åtgärd. Av uppföljningen framkommer att avvikelser framkommer av olika grad i tre av de kontrollmoment som granskats, vilket innebär att åtgärd bedöms vara nödvändig. Åtgärdsplan redovisades till nämnd i oktober månad.

5.12 Vård- och omsorgsnämnden, iakttagelser från nämnddialog

Verksamhetsstyrning och uppföljning

Vid dialogmötet uppges att det har skett ett omfattande arbete för att utveckla målprocessen och hur uppföljning sker av mål och indikatorer. Däremot kommer inte målen att ändras i stor utsträckning inför 2024.

Vidare uppges att det finns områden inom såväl processmålen som inom åtagandena där nämnden inte kommit så långt som planerat, även om nämnden och verksamheten har följt de mål och åtaganden som de omfattas av.

På dialogmötet uppges att det finns utmaningar framgent avseende demografi, personal- och kompetensförsörjning samt utmaningar kopplat till hög sjukfrånvaro. Det finns även utmaningar att säkerställa en god kontinuitet hos personal inom hemtjänsten.

Ekonomistyrning och uppföljning

Vid dialogmötet framförs att ekonomisk uppföljning sker löpande, i synnerhet genom delårsrapporter och årsredovisning. Vidare uppges att nämnden prognosticerar en negativ budgetavvikelse för helåret.

Intern kontroll och uppföljning

Vid dialogmötet uppges att den interna kontrollen framför allt hanteras inom ramen för verksamhetens egenkontroll, men att det även finns en internkontrollplan med ett antal kontrollområden. Exempelvis finns en kontroll om fast omsorgskontakt. Representanterna vid dialogmötet uppger att kontrollområdena följs upp vid olika mätpunkter under året, framför allt vid årsredovisning.

5.12 Vård- och omsorgsnämnden, bedömning per område

Bedömning verksamhetsstyrning och uppföljning:

Granskningen visar att nämnden har tio processmål och tolv åtaganden för 2023. Nämnden har tolkat mål och de uppdrag som framgår av kommunfullmäktiges strategiska inriktning och årsplan 2023, och har i huvudsak brutit ned dessa i verksamhetsaktiviteter som fungerar som styrsignaler för verksamheten under 2023.

Nämndens mål följs upp i samband med årsredovisningen, men det saknas en samlad bedömning och måluppfyllelse enligt kommunens definitioner per processmål i årsredovisningen. Av redovisningen framgår att två av sex processområden uppnås. Vi konstaterar att processmålen sträcker sig över en fyraårig period och att det till viss del saknas tydliga målnivåer och uppföljningsmått för 2023, vilket föranleder en bristfällig tydlighet i hur måluppfyllelsen bedöms över denna period. Vi bedömer därmed att det krävs en utveckling av indikatorerna i form av dess mätbarhet för att underlätta i uppföljningen av målen som helhet. Vår bedömning är således att nämndens måluppfyllelse är delvis tillfredsställande.

Bedömning ekonomistyrning och uppföljning:

Granskningen visar att nämnden följt upp verksamhetens ekonomi tertialvis. Nämnden redovisar ett underskott om – 55 mnkr för helåret 2023. Vi bedömer att erforderliga åtgärder och kravställen från nämnden i förhållande till redovisade avvikelser kan intensifieras framgent för att säkerställa en budget i balans.

Vår bedömning är att nämnden endast delvis säkerställt att verksamheten bedrivs på ett ekonomiskt tillfredsställande sätt.

Bedömning intern kontroll och uppföljning:

Granskningen visar att nämnden antagit en internkontrollplan för verksamhetsåret, som även följts upp i samband med delårs- och årsredovisning. Information om ansvarig för genomförande av kontrollmoment saknas för flera av kontrollmomenten i internkontrollplanen.

Vi bedömer således att nämnden delvis har ett system för att säkerställa en tillräcklig uppföljning av intern kontroll, men att det finns utvecklingsbehov avseende internkontrollplanernas utformande.

5.13

Överförmyndarnämnden (ÖFN)

5.13 Överförmyndarnämnden

Verksamhetsstyrning och uppföljning	
Antagen verksamhetsplan 2023	Antagen 2022-12-12
Antal mål	3 processmål, 17 åtaganden
Nämndens mål har tydlig koppling till kommunfullmäktiges mål	
Målen är formulerade så att de är mätbara	Nej
Nämnden följer upp måluppfyllelsens utveckling under året	Ja
Vid avvikelser från måluppfyllelsen får nämnden en analys av orsaker till avvikelsen	Ja
Nämnden beslutar om åtgärder vid brister i måluppfyllelsen	Ja
Nämndens mål för verksamheten uppnås	Se generella iakttagelser

Generella iakttagelser:

Överförmyndarnämnden har tre processmål och 17 åtaganden för 2023. Processmålen är uppdelade i fem processområden / processer. Samtliga processmål saknar tillhörande indikatorer och målnivåer för 2023. Vissa av processmålen har en beskrivning på åtgärd.

Uppföljning av nämndens mål sker framför allt vid delårsrapport per sista augusti och vid årsredovisning. Därtill följs verksamheten upp i samband med delårsrapport 1 som avser perioden 1 januari till 31 mars. Delårsrapport 1 innehåller en beskrivning av avvikelser inom respektive område. Av rapporten framgår att arbetet med granskning av årsredovisningar har påverkats av de redovisningar som kvarstår från 2021. Arbetsbelastningen är fortsatt hög inom överförmyndarkontoret. Sjukfrånvaron har även varit hög under perioden. Nämnden har tagit fram en handlingsplan för att komma till rätta med arbetet med årsredovisningar, och för att möta kritiken som nämnden mottagit från Länsstyrelsen (långa handläggningstider i tillsynsärenden, bristfällig dokumentation och brister i hanteringen av enskilda ärenden).

Av delårsrapporten per sista augusti 2023 framgår en beskrivning av måluppfyllelsen. Fyra processområden bedöms uppnås och ett bedöms ej uppnås. Ett av processmålen uppnås ej, och två uppnås delvis. Vad gäller åtagandena pågår arbete med åtta, åtta har avslutats och arbete med ett har ej påbörjats.

För en beskrivning av måluppfyllelsen i samband med årsredovisningen, se nästa sida.

5.13 Överförmyndarnämnden

Generella iakttagelser:

Verksamhetsberättelsen innehåller en beskrivning till måluppfyllelsen och baseras på uppföljning av tillhörande indikatorer. I nedanstående tabell presenteras nämndens måluppfyllelse för processmålen som nämnden omfattas av samt åtagandena för 2023 utifrån verksamhetsberättelsen;

4-åriga processmål	1- åriga åtaganden
Totalt: 3 processmål	Totalt: 17 åtaganden
0 av 3 processmål uppnås	17 av 17 åtaganden uppnås / har avslutats*
2 av 3 processmål uppnås delvis	0 av 17 åtaganden uppnås delvis / pågår
1 av 3 processmål uppnås ej	0 av 17 åtaganden uppnås ej
0 av 3 mål processmål bedöms ej	0 av 17 åtaganden har antingen ej påbörjats eller blivit försenat

* Det noteras att ett av åtagandena som avslutats ej har en 100 procentig färdiggrad.

5.13 Överförmyndarnämnden

Ekonomistyrning och uppföljning	
Budget för 2023 antagen	Antagen 2022-12-12. Nämndens driftbudget framgår av verksamhetsplanen.
Nämnden följer upp det ekonomiska utfallet och prognoser under året	Ja
Nämnden får en analys av orsaker vid eventuella avvikelser från budget	Ja
Nämnden beslutar om åtgärder vid eventuella budgetavvikelser	Inga särskilda åtgärder framgår av mottagen dokumentation.

Helårsprognos per sista augusti	Resultat helår
- 1,6 mnkr	- 1,3 mnkr

Generella iakttagelser:

Nämnden har följt upp det ekonomiska resultatet per sista mars 2023, per sista augusti 2023 (delårsrapport) samt vid årsredovisning. I rapporten per sista mars en negativ avvikelse mot budget om 170 tkr. Avvikelsen uppges bero på högre utfall för personal och förändring av semesterlöneskulden, inköp av konsulttjänster samt satsningar på kompetensutveckling av personal. Nämnden prognosticerar en budget i balans vid helår, på grund av överföring av föregående års överskott om 1,2 mnkr.

I delårsrapporten per sista augusti 2023 redovisas en negativ budgetavvikelse om – 1,9 mnkr, vilket uppges bero på högre kostnader för personal bland annat. Nämnden prognosticerar ett underskott om – 1,6 mnkr för helåret.

I årsredovisningen för 2023 redovisas en negativ budgetavvikelse om - 1,3 mnkr, inklusive överfört överskott från tidigare år (1,2 mnkr). Avvikelsen uppges bero på högre utfall för personal, förändring av semesterlöneskulden samt ökade kostnader för lagstadgat arvode till ställföreträdare.

5.13 Överförmyndarnämnden

Intern kontroll	
Internkontrollplan 2023 antagen	Antagen 2022-12-12
Internkontrollplanen innehåller information om riskvärdering	Ja
Antal kontrollområden 2023	3
Antal kontrollområden inom område hållbar utveckling	2
Antal kontrollområden inom område effektiv organisation	1
Kommunövergripande kontrollområden är inkluderade i internkontrollplanen 2023	Det framgår inte om det finns kommunövergripande kontrollområden för 2023.
Uppföljning av internkontrollplan 2023	Ja, vid delårsrapport per sista augusti och vid årsredovisning
Uppföljning har skett av samtliga kontrollområden 2023	Ja

Generella iakttagelser:

Överförmyndarnämnden har beslutat om tre kontrollområden för 2023. Nämndens internkontrollplan innehåller en riskvärdering. Två av tre kontroller har bedömts som allvarliga och en som medel. Två av kontrollområdena avser kontroll om dokumentationskrav och krav på tillgänglighet och service. En kontroll avser tidsfristen avseende entledigande av ställföreträdare.

Information om ansvarig för genomförande av kontrollmoment saknas för flera av kontrollmomenten i internkontrollplanen.

Uppföljning av interkontrollplanen sker i delårsrapporten per sista augusti och vid årsredovisning. Samtliga kontrollmoment har genomförts i samband med delåret. Redovisningen innehåller information om kontrollmoment, metod, resultat samt bedömning och eventuell åtgärd. Två av kontrollerna visade på en avvikelse som kräver åtgärd. Förslag på åtgärd har getts i samband med delåret.

5.13 Överförmyndarnämnden, iakttagelser från nämnddialog

Verksamhetsstyrning och uppföljning

Vid dialogmötet uppges att nämnden löpande tar del av information om verksamheten och att nämnden får information vid eventuella avvikelser i måluppfyllelsen eller vid verksamhetsbrister. Vidare framförs att verksamheten har haft utmaningar avseende personalomsättning. Det finns även utmaningar att rekrytera personal, vilket har påverkat verksamhetens arbete med exempelvis årsräkningar.

Ekonomistyrning och uppföljning

På dialogmötet uppger representanterna att nämnden får ta del av ekonomisk uppföljning löpande. Vidare uppges att nämnden prognosticerar en negativ avvikelse, främst hänförligt till höga personalkostnader.

Intern kontroll och uppföljning

Vid dialogmötet uppges att det finns förbättringsområden avseende uppföljning av intern kontroll. Det framförs att ett arbete för att harmonisera verksamhetsplan och internkontrollplan kommer att göras inför 2024. Internkontrollplanen ska baseras på tydliga riskanalyser, vilket uppges vara ett förbättringsområde. Vidare uppges att det under 2023 har tagits fram en handlingsplan utifrån den kritik som riktats mot verksamheten från Länsstyrelsen. Representanterna vid dialogmötet uppger att det vore fördelaktigt om riskerna i internkontrollplanen med tillhörande kontrollområden harmoniserar med de risker som identifierats i ovan nämnd handlingsplan.

5.13 Överförmyndarnämnden, bedömning per område

Bedömning verksamhetsstyrning och uppföljning:

Granskningen visar att nämnden har tre processmål och 17 åtaganden för 2023. Nämnden har tolkat mål och de uppdrag som framgår av kommunfullmäktiges strategiska inriktning och årsplan 2023, och har i huvudsak brutit ned dessa i verksamhetsaktiviteter som fungerar som styrsignaler för verksamheten under 2023.

Samtliga mål följs upp i samband med årsredovisningen. Nämnden uppnår sju av tio processmål och nio av tolv åtaganden. Vi konstaterar att processmålen sträcker sig över en fyraårig period och att det till viss del saknas tydliga målnivåer och uppföljningsmått för 2023, vilket föranleder en bristfällig tydlighet i hur måluppfyllelsen bedöms över denna period. Vi bedömer att nämnden i allt väsentligt följt upp målen utifrån fasta uppföljningspunkter, men bedömer att det krävs en utveckling av indikatorerna i form av dess mätbarhet för att underlätta i uppföljningen av målen som helhet. Vår bedömning är således att nämndens måluppfyllelse är delvis tillfredsställande.

Bedömning ekonomistyrning och uppföljning:

Granskningen visar att nämnden följt upp verksamhetens ekonomi tertialvis. Nämnden redovisar ett underskott om – 1,3 mnkr för helåret 2023. Vi bedömer att erforderliga åtgärder och kravställan från nämnden i förhållande till redovisade avvikelser kan intensifieras framgent för att säkerställa en budget i balans.

Vår bedömning är att nämnden endast delvis säkerställt att verksamheten bedrivs på ett ekonomiskt tillfredsställande sätt.

Bedömning intern kontroll och uppföljning:

Granskningen visar att nämnden antagit en internkontrollplan för verksamhetsåret, som även följts upp i samband med delårs- och årsredovisning. Information om ansvarig för genomförande av kontrollmoment saknas för flera av kontrollmomenten i internkontrollplanen.

Vi bedömer således att nämnden delvis har ett system för att säkerställa en tillräcklig uppföljning av intern kontroll, men att det finns utvecklingsbehov avseende internkontrollplanernas utformande.

6.

Samlad bedömning och rekommendationer

6.1 Samlad bedömning

Vår samlade bedömning utifrån granskningens syfte är att kommunstyrelsen och granskade nämnder delvis skapat förutsättningar för tillräcklig styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten.

Granskningen visar på ett antal förbättringsområden, i synnerhet kopplat till verksamhetsstyrning och uppföljning av intern kontroll. Vad gäller verksamhetsstyrning konstaterar vi att styrelsens och nämndernas processmål till viss del saknar tydliga målnivåer och uppföljningsmått för 2023, framför allt eftersom att processmålen sträcker sig över en fyraårig period. Detta föranleder en bristfällig tydlighet i hur måluppfyllelsen bedöms över denna period. Vi bedömer att styrelsen och nämnderna i allt väsentligt följt upp målen utifrån fasta uppföljningspunkter, men bedömer att det krävs en utveckling av indikatorerna i form av dess mätbarhet för att underlätta i uppföljningen av målen som helhet.

Styrelsen och nämnderna har delvis säkerställt att det finns system för att säkerställa en tillräcklig uppföljning av intern kontroll. Däremot finns utvecklingsbehov avseende internkontrollplanernas utformande. Gemensamt för styrelsen och nämnderna är att den interna kontrollen kan förtydligas ytterligare genom tydligare kontrollmoment, specifikation vid metodval samt ansvarig för genomförande. Därtill bedömer vi att styrelsen och nämnderna bör involveras i internkontrollprocessen i större utsträckning.

Vad gäller ekonomistyrning och uppföljning konstaterar vi att det sker ekonomisk uppföljning löpande genom tertialrapporter. Dock bedömer vi att arbetet avseende analys av orsaker till eventuella avvikelser samt beslut om åtgärder därefter i flera fall kan intensifieras med anledning av de budgetavvikelser som redovisas per sista december 2023.

6.2 Rekommendationer

Mot bakgrund av vår granskning rekommenderar vi kommunstyrelsen och granskade nämnder att;

- Verka för att samtliga mål har tillhörande indikatorer med tydliga målnivåer, i syfte att underlätta uppföljning av målen som helhet
- Säkerställa att det vidtas erforderliga åtgärder vid budgetavvikelser
- Tydliggöra hur den interna kontrollen ska bedrivas samt tydliggöra styrelsens och nämndernas delaktighet i riskbedömningar och framtagande av internkontrollpunkter
- Utveckla strukturen av internkontrollplanerna och i samband med detta se över vilka områden / kontrollpunkter som inkluderas i internkontrollplanerna och tillse att internkontrollplanerna endast innehåller uppföljande kontroller och att övriga aktiviteter planeras på annat sätt
- Erbjuder samtliga ledamöter utbildning i intern kontroll för att säkerställa att det finns en samsyn och förståelse rörande vad intern kontroll är

6.3 Samlad bedömning per styrelse / nämnd

Bedömning revisionsområde	KS	AVN	FSN	GSN	GN	KFN	MRN
<i>Verksamhetsstyrning och uppföljning</i>							
<i>Ekonomistyrning och uppföljning</i>							
<i>Intern kontroll</i>							

6.3 Samlad bedömning per styrelse / nämnd (forts.)

Bedömning revisionsområde	SBN	SEN	SN	TSN	VON	ÖFN
<i>Verksamhetsstyrning och uppföljning</i>						
<i>Ekonomistyrning och uppföljning</i>						
<i>Intern kontroll</i>						

[kpmg.se](https://www.kpmg.se)

The information contained herein is of a general nature and is not intended to address the circumstances of any particular individual or entity. Although we endeavor to provide accurate and timely information, there can be no guarantee that such information is accurate as of the date it is received or that it will continue to be accurate in the future. No one should act on such information without appropriate professional advice after a thorough examination of the particular situation.

© 2023 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG global organization of independent member firms affiliated with KPMG International Limited, a private English company limited by guarantee. All rights reserved.

The KPMG name and logo are trademarks used under license by the independent member firms of the KPMG global organization.

Document Classification: KPMG Public

§ 75

KSKF/2024:148

Kommunrevisionens grundläggande granskning av nämnder och styrelse år 2023

Beslut

1. Kommunrevisionens grundläggande granskning av nämnder och styrelse år 2023 anmäls och nämndernas och styrelsens svar ska redovisas till kommunfullmäktige.

Ärendebeskrivning

Kommunrevisionen har genomfört grundläggande granskning av nämnder och styrelse för år 2023. Nämnderna och kommunstyrelsen ska lämna svar på granskningen.

Beslutet skickas till:

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden

Förskolenämnden

Grundskolenämnden

Gymnasienämnden

Kommunstyrelsen

Kultur- och fritidsnämnden

Räddningstjänst- och tillståndsnämnden

Samhällsbyggnadsnämnden

Serviceämnden

Socialnämnden

Torshälla stads nämnd

Valnämnden

Vård- och omsorgsnämnden

Överförmyndarnämnden Eskilstuna Strängnäs

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande